

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za označila plačuje se od četiristopne pete vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Častnik in dijak.

Pred par tedni so po tostranskih vseučiliščih visoko pluskali valovi dijaške razburjenosti. Pripetili so se bili slučajji, da so posamezni vojaški poveljniki prepovedali rezervnim častnikom, ki so hkrati še dijaki, biti članom dijaških zavez. Avstrijsko dijaštvo dvignilo se je ne gledé na razliko narodnosti kakor jeden mož zoper te, četudi še posamezne prepovedi, katere je smatralo kot simptomatičen poskus utesnitve akademične svobode. In da tega mnenja niso bili le dijaki sami, to pričale so simpatije, ki so jih odkrito kazali temu dijaškemu gibanju ne le najodličnejši meščanski krogi, temveč tudi skoro brez izjeme vsa akademična oblastva.

Oficijozni listi so, videč impozantno solidarnost vsega dijaštva v svrhu brambе prastarih akademičnih pravic, hiteli naglašati, da se nikdar ni izdala kaka splošna prepoved in da je krivo vsemu le neko pre naglajenje posameznih vojaških poveljnikov, prekoračivših baje iz prevelike uetosti dane jim ukaze. Dijaštvo pa s tem ni bilo pomirjeno in ušlo je na delegaciji posebne peticije, katere so prišle te dni na dnevni red peticijskega odseka avstrijske, že prej pa tudi v ogerski delegaciji. Poleg tega so nekateri v to naprošeni delegati v tej zadevi še posebej interpelirali.

Pojasnilo, katero je podal pri tej priliki skupni vojni minister baron Bauer, zanimivo in pomenljivo je v dvojnem oziru. Vojni minister potrdil je pred vsem, da nikdar ni izdal kake splošne prepovedi ali le tudi kakega splošnega posvarila gledé dijaških zavez in društev, kar bi se tudi po zakonu ne dalo opravičiti, pač pa je priznal, da je to moral storiti gledé nekaterih takih društev, ki so se v zadnjem času odlikovala z nelojalnimi demonstracijami. Da je vojni minister pri tej izjavi imel v mislih le nekatera nemško-nacionalna društva, o tem so danes vsi glasovi jedini in nemški listi se kar zvijajo pod tem udarcem. Na drugi strani pa je baron Bauer naglašal, da je bila ost njegove naredbe obrnena tudi zoper tiste dijaške zaveze, katere prepovedujejo svojim članom dvoboj, ter tirajo valed tega tiste svoje člane, ki so hkrati rezervni častniki, v nekako „kolizijo dolžnostij.“

Obe te izjavi zanimivi sta tudi za nas Slovence, ker se je tudi naše dijaštvo pridružilo splošnemu odporu, ker je odgovor ministrov deloma tudi na sebi zanimiv za naše razmere in ker se konečno dotika ta odgovor tudi vprašanja splošne kulturne važnosti, katero menda nikjer na svetu ni tako zamotano, kakor ravno v Avstriji.

Pred vsem torej z zadoščenjem konstatujemo, da vojno ministerstvo ni imelo prilike, izpodtikati se nad lojalnostjo slovanskih dijaških zavez, torej dijakov tistih avstrijskih narodnostij, katerim Nemci tako radi očitajo politični panslavizem in druge veleizdajske nakane. To, da se je pri nemških dijaških slavnostih postavljala v zelenje le soha nemškega cesarja, da so plapolale ondi le velikomemske zastave, da se je glasila ondi le himna „Deutschland, Deutschland über alles“, to dalo je prvi povod naredbi, ki je vzbudila tak odpor; slavnostim slovanskih dijakov pa so vsigdar smeli z najmirnejšo vestjo prisostvovati tudi najsubtilnejši avstrijski častniki.

To naglašanje od naše strani ne smatra naj se kot denunciacija, temveč kot vsled najpodlejših napadov usiljena nam bramba naše lojalnosti! In tudi za to mi ne moremo, da je to naglašanje skupnega vojnega ministra rahla zausnica nekaterim civilnim političnim oblastvom, tistim namreč, ki ne vidijo polena v očesu nemških društev, pri slovanskih pa skrbno iščejo pezdirja. Človek bi pač mislil, da bi civilna in vojaška oblastva ne smela imeti različnega mnenja o avstrijski lojalnosti in vender se menda nahajajo taki slučajji, kajti inace bi ne bilo razumljivo, kako zamorejo obstajati zakonito dopuščena akademična društva, v katerih naj bi po mnenju vojnega ministra ne bilo mesta za rezervnega častnika. To nesporazumljenje moramo obžalovati tem bolj, ker jeden sam opravičen slučaj odpira duri in okna interpretaciji vojaških oblastij ter je vsled tega nevaren prejudic za poseganje v zakonito zajamčeno državljansko svobodo, katere mora biti deležen vsak državljani in tedaj tudi rezervni častnik.

Na drugi strani pa moramo iz zgolj kulturno-moralnega stališča obžalovati izjavo vojnega ministra, v kolikor se tiče vprašanja dopustnosti ali nedopustnosti dvoboja. Predaleč bi nas vodilo, ako bi

boteli razodeti naše mnenje o tem „viteškem“ (že beseda spominja na srednji vek!) običaju. Boj zoper stari in v izvestnih krogih prebivalstva globoko ukoreninjeni predsodek, da se dá čast oprati le s krvjo, zamogel in moral bo pričeti hkrati ter izvajevati pač vesolni kulturni svet, ne pa posamičen narod ali pa celó posamičen stan. Zategadelj so po našem mnenju pravo zadela tista in mej njimi tudi slovenska akademična društva, katera prepustčajo rešitev tega vprašanja v konkretnem slučaju vesti in presodku vsakega posameznega člana ter ga niti ne silijo v dvoboj, niti mu ga ne prepovedujejo. Pameten človek bo pač vsigdar sam postopal tako, kakor mu velevala vest in zdravi razum. Pozabiti pa ni smeti, da naš civilni kazenski zakon znači dvoboj kot hudodelstvo in da se je temu zakonu pokoriti vsakemu državljanu. Istotako prepoveduje dvoboj tudi vojaški kazenski zakon. Baš zategadelj pa moramo pri tej priliki globoko obžalovati anomalijo, ki vlada v tem pogledu v našem socialnem življenju in prikrivati ne moremo skrajnega začudenja, da je vojni minister tako rekoč „ex cathedra“ tudi pri tej priliki priznaval to nečuveno protislovje mej pisanim in fakičnim pravom. Naglašal je minister, da so se morali izbaciti nekateri rezervni častniki zategadelj, ker kot člani takozvanih katoliških, dvoboj načeloma prepovedujočih dijaških zavez niso iskali z orožjem zadoščenja tedaj, ko so bili žaljeni kot civilisti. Ker se tedaj rezervni častnik klanja civilnemu in vojaškemu kazenskemu zakonu — zategadelj ožigosa se ga kot brezčastnega človeka! To je vender preveč! Ako vzprejme dvoboj, tedaj stigmatizuje ga civilni kazenski zakon za hudodelca, on riskuje svojo socialno in materialno eksistencijo, ako pa odkloni dvoboj, tedaj se kot nepoštenjak izbacne iz častniškega kora, zato — ker se je klanjal zakonu! To, da cesar navadno odpusti kazen, na kvalifikaciji delikta ničesar ne izpremeni, pač pa so mnogo na boljem v tem pogledu aktivni častniki, pri katerih se dvoboj de facto navzlic zakoniti določbi niti ne kaznuje. Saj je tudi čudno kaznovati to, kar se človeku velevala! Drugače pa je pri rezervnem častniku, kateremu nalaga vojaška suknja pač iste dolžnosti, a ne da bi mu dala tudi iste dobrote. Taka anomalija je pač nevredna kulturne in pravne države in zategadelj bi bilo skrajni čas, da se v tem po-

LISTEK.

Mesec dnij po nemških zemljah.

Spomini s pota. Piše J.

I.

Monakovo.

„Ich will aus München eine Stadt machen, die dem Vaterlande zur Ehre gereichen sollte, so dass keiner Deutschland kennt, wenn er nicht auch München gesehen hat.“

Kralj Ljudevit I.

Večerna zarja je že zlatila vrhove visoke planjave bavorske, ko smo po jako prijetni in hitri vožnji dospeli z brzovlakom na velikanaki centralni kolodvor Monakovski. Potnikov je bilo ogromno število in komaj smo se zvrstili skozi vrata. Posebno slaba se je godila juristu, ki v gnječi ni mogel dobiti nosača za svoj težki kovčeg. Z ne ravno ljubeznjivimi besedami ga je konečno vrgel prvemu izvožčku v naročje, ki nas je potem naglo zavlekel v bližnji „Hôtel Gassner.“

Kmaló smo bili na ulicah ter vzprejemali vase

prve utise bavorske stolice. Hladen veter je pihal po širokih cestah, vodečih proti šumeči Izari, ob kateri leži mesto, ter nam gladil vroča čela. Prostrane ulice, lepe izložbe in živahen promet takoj pričajo, da šetaš sredi velikomestnega življenja, ki te objame z vsem svojim čarom. Nehote se spominjaš Dunaja in zdi se ti, da korakaš po znanem trotoarji, čeravno si prvokrat stopil na ulice Monakovske. Večer se je bil brzo vlegel na mesto in tedaj je zažarelo poleg plinovih lučij mnogo elektriških lučnih svetilnic in manjših palic (palica = Glühlampe) — prizor, ki nas je jako zanimal in nas poučil, da smo v Avstriji gledé elektriške razsvetljave daleč zaostali za Nemčijo.

Zvečer smo pri kupici pristne bavorske pive v krasnem „Caffé Luitpold“ delali načrte za drugi dan. Imenovana kavarna spada brezdvombeno mej najlepše in najbogatejše javne lokale na kontinentu. Srednji del je okrašen z mramornatimi sohami, stranski prostori pa so večinoma v baroknem slogu zgrajeni tako razkošno in ob jednem tako ljubko, da je „Caffé Luitpold“ pač jedna izmej prvih modernih znamenitostij Monakovskih. Postrežba je ženska, kar se v bavorski stolici pogostoma nahaja v najelegantnejših javnih prostorih. Lični ženski

obrazi se pač tudi bolje podajo na takem umetniškem ozadji, kakršno ima naša kavarna, a gledé točnosti in hitrosti pa se ženski ganimedi še primerjati ne morejo z Dunajskimi natakariji. Poleg tega ni običajno, da bi človek trkal na kupico, ko je prazna in želiš druge, temveč privabiti je treba dotično žensčino z raznimi migljeji in znaki, da pride in prinese nove pijače — kar se je nam vsaj prvi večer zdelo malo nerodno in dolgočasno!

Kot galantni tuji smo sklenili, da drugi dan najprvo obiščemo soho Bavarije, ki jo je postavil nad Terezijinim travnikom kralj Ljudevit I. Široke stopnjice vodijo do 9 metrov visokega granitnega postamenta, na katerem se dviga skoro 20 metrov visoka postava Bavarije. Kakor boginja varuhinja bavorskega kraljestva gleda doli na mesto. V levi roki dviga venec zmage nad deviško svojo glavo, z desno pa stiska meč k sebi. Mogočen bavorski lev sedi jej na strani. Posamični deli telesa so vkljub orjaškim dimenzijam izdelani tako umetniško in pravilno, da napravi ves kolos lep, harmoničen utis. Da spozna čitatelj še bolj natančno nenavadne razsežnosti te sloveče sohe, naštejem še tu nekatere mere njenega telesa. Usta so na pr. široka 36 cm, nos je dolg 56 cm, oko je široko 7 cm, kazalec na

na kratko omenili. Odbor vabi torej prav uljudno vse častite ude, njih rodbine in goste, da se mnogobrojno udeležijo izleta. Vspored je sledeč: 1. Vožnja na mešanem vlakcu do Pesnice (vlak odrine ob 12. uri 27. minutah popoldne) ali na vozovih do Jarenine. 2. Sprehod čez bregove v Jarenino. 3. Koncert v gostilni vrlega narodnjaka g. Cvilaka. Pri koncertu sodeluje prvič mladi tamburaški zbor mariborske čitalnice. Bralno društvo Jareninsko je vse moči napelo, da bo sprejem sijajen in zabava vrlo narodna.

— (Trbovlijska premogokopna družba) bode plačala letos samo 7 gld. dividende za minulo leto, torej za 2 gld. manj nego l. 1891. Uzrok temu je deloma štrajk rudarjev, ki je trajal več tednov in prizadejal družbi veliko škodo, deloma pa tudi ovire, ki so nastale za promet vsled kolere.

— (Tržaške volitve.) Danes volil je I. volilni razred in s tem so končane volitve v mestu, odločeno pa je tudi, katera stranka bo v novovoljenem obč. svetu nosila zvoncec. Konservativci in progresivci imajo v tem razredu precej jednako glasov in ker sta obe stranki postavili najodličnejše svoje može za kandidate, je skoro gotovo, da bo oddanih mnogo mešanih glasovnic, tako da o končnem izidu ni moči nič gotovega reči. Konservativni kandidati so: baron Alber, dr. Brunner, Burgstaller, Cruciani, Hütterott, Krauseneck, Luzzatto, Oblasser, Paffili, Righetti, Rossetti in Visin; — progresovski kandidati so: Artelli, Berlam, A. Cesare, dr. Dompieri, dr. Gairinger, Girardelli, Mazzoli, dr. Mestrov, dr. Porenta, dr. Rusevni, Vianello in Wieselberger. — V I. volilnem razredu je 404 volilcev, a ker so nekateri že umrli, drugi so pa odsotni, se računa, da je dobilo 360 volilcev glasovnice.

— (Ruski gostje v Zagrebu.) Že nekaj dni se mudita v Zagrebu dva odlična ruska gosta, namreč princ Aleksander Dabisa, član ruskega diplomatskega zastopstva v Egiptu, znan kot zgodovinar in osebnost dober poznavalec hrvatske povestnice, ter znameniti geolog dr. Nikolaj J. Andrusov, profesor na vseučilišču v Odesi.

— (Razpisana služba.) Na štirirazredni ljudski šoli v Št. Jarneji na Dolenjskem je izpraznjeno četrto učiteljsko mesto z letnim dohodkom 450 gld. Prošnje do dne 5. julija okr. šolskemu svetu v Krškem.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 9. junija. V prvem razredu gotovo voljenih najmanj progresivcev, za jednega se še ne vé.

Dunaj 9. junija. Avstrijske delegacije proračunski odsek odobril jednoglasno predloženo poročilo, s katerim se izreka Kalnokiju popolno zaupanje in priznanje za izbornost in uspešno delovanje in za njega države dostojno politiko. Izreka se zajedno da je nepremično stati na strani trozveze, in skrbeti, da postanejo razmere napram drugim državam vedno boljše. — Potem začel odsek posvetovanje o vojnem budgetu, o katerem govoril minister Bauer.

Dunaj 9. junija. Včeraj bil na čast črnogorskega knezu in prestolonasledniku Danilu pri cesarju svečan diné.

Dunaj 9. junija. Sinoči napravili maloruski vseučiliščniki na kolodvoru severne železnice demonstracijo zoper maloruske romarje, vračajoče se iz Rima, in obmetavali nadškofa Sembratovića in Stanislavskega škofa z guilimi jajci. Policija zaprla dva vseučiliščnika.

Rim 9. junija. Barzilai oglašil interpelacijo gledé izjav ministra Kalnokija o unanji politiki.

Berolin 9. junija. „National-Zeitung“ napada zopet Avstrijo in trdi, da se avstrijsko-rusko razmerje ni kar nič poboljšalo. V Peterburgu je vzprejem Stambulova na Dunaji naredil jako slab utis in prav vsled tega ni veliki knez Vladimir potoval čez Dunaj kakor je bilo določeno. Nemčija je preprečila postopenje tega nasprotstva in izposlovala, da sultan ni Koburžana hotel vzprejeti. Avstrija

ni pri tem sodelovala, kakor so trdili oficijozni listi. Kalnoky je popisal položaj neresnično, in to hotoma, da podpre reformo valute.

Cette 9. junija. Včeraj umrlo pet oseb za kolero podobno boleznijo.

Bratje Sokoli!
Danes večer ob 1/2 9. uri so
proste vaje
za vse „Sokole“, ki se bodo udeležili sokolske slavnosti.
odbor.

VI. izkaz darov za Prešernov spomenik.

Prenesek	gld. 753.39
Drugoletniki mariborskega semenišča	12.15
Andrej Mahorič v Ptui	7.—
Pet slovenskih abiturientov ljubljanske realke	32.—
Prebitek dijaške veselice v Kranju	43.60
R. Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani	10.—
Andrej Gregorič v Ptui	2.36
Dr. Jernej Zupanec, c. kr. notar v Ljubljani (zadnji rok od podpisanih 50 gld.)	20.—
Dijaki na Drenikovem vrhu po Ivanu M.	3.—
Posiljatev Jakoba Pukla iz „Slovenskega kluba“ na Dunaji: Jakob Bratkovič, c. kr. profesor, 1 gld.; dr. Janko Babnik, c. kr. sodni pristav, 1 gld.; Jožef Ciperle, meščanski učitelj, 2 gld.; A. Deles, c. kr. koncipist v poljedelskem ministerstvu, 1 gld.; Jožef Dovič, inženir, 1 gld.; Fr. Hubad, c. kr. profesor v naučnem ministerstvu, 1 gld.; dr. Alojzij Homan, odvetniški kandidat, 1 gld.; Janez Jereb, uradnik v fin. ministerstvu, 2 gld.; Fr. Kandernal, c. kr. šolski svetovalec v pok., 1 gld.; Anton Koželj, vzgojitelj, 3 gld.; dr. Peter Kresnik, izvr. profesor na vseučilišču, 1 gld.; Fr. Lastavec, vzgojitelj, 1 gld.; Ivan Luzar, revident pri južni železnici, 1 gld.; dr. Danilo Majaron, odvetn. kandidat, 1 gld.; Jožef Mubej, c. kr. pristav v pom. ministerstvu, 1 gld.; dr. Matija Murko, uradnik v ministerstvu za zunanje stvari, 5 gld.; Ivan Navratil, predstojnik pomožnih uradov pri najvišjem in kasacijskem sodišču, 2 gld.; dr. Janko Pajk, c. kr. profesor, 2 gld.; Andrej Pavič, inženir pri državni železnici, 2 gld.; Jožef Pirc, c. in kr. pristav v pom. ministerstvu, 1 gld.; dr. Miroslav Ploj, c. kr. koncipist v finančnem ministerstvu, 3 gld.; Jakob Pukl, c. kr. nadporočnik v evid., posestnik itd., 5 gld.; Fr. Robič, c. kr. profesor, državni poslanec, 1 gld.; dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan, ravnatelj v Avgustineji, 1 gld.; dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik, 2 gld.; Ziga Sežan, uradnik v fin. ministerstvu, 1 gld.; dr. Fr. Simonič, c. kr. skriptor v vseučiliški knjižnici, 3 gld.; Fr. Škedelj, c. in kr. pristav v pom. ministerstvu, 1 gld.; dr. Jožef Starč, c. in kr. polkovni zdravnik, 1 gld.; Fr. Svetič, vzgojitelj, 1 gld.; dr. Matija Velca, c. kr. komisar pri ravnateljstvu poštne branilnice, 1 gld.; dva neimenovalca po 1 gld., 2 gld.	53.—
M. Pleteršnik, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani	10.—
Skupaj	gld. 946.50

V Ljubljani, dne 4. junija 1892.

Anton Funtek,
blagajnik.

Umrli so v Ljubljani:

6. junija: Margareta Katarina Kasperek, uršulinka, 47 let, Kongresni trg št. 16, anaemija.
7. junija: Ana Golobič, delavčeva hči, 10 mesecev, sv. Petra cesta št. 25, škrlatica pri davici.
V deželni bolnici:
7. junija: Jurij Dornik, črniljar, 31 let, catarrh. intestinalis. — Janez Bščak, delavec, 65 let, melano sarcana.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. junija	7. zjutraj	737.8 mm.	13.8° C	sl. szh.	obl.	6-80 mm.
	2. popol.	737.2 mm.	22.0° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	737.6 mm.	16.8° C	sl. vzh. d. jas.	dežja.	
8. junija						

Srednja temperatura 17.5°, za 0.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 9. junija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 98.30	— gld. 98.35
Srebrna renta	98.15	— 98.25
Zlata renta	117.25	— 117.10
4% kronska renta	96.45	— 96.50
Akcije narodne banke	994.—	— 994.—
Kreditne akcije	342.50	— 343.25
London	122.95	— 122.95
Srebro	—	—
Napol.	9.78 1/2	— 9.77 1/2
C. kr. cekini	5.84	— 5.84
Nemške marke	60.17 1/2	— 60.10

D. é 8. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	194 —
Ogerska zlata renta 4%	116 — 05
Ogerska papirna renta 5%	— —
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 — 75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 —
Kreditne srečke po 100 gld.	196 — 50
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 —
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150 — 50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	265 —

MAGGI JEVA zabela
za juhe
je interesantno novo živilo in se dobiva v steklenicah od 45 kr. naprej pri **Petru Lassnik-u.** (12)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.
" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.
" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.
" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—128)

Restavracija „Lloyd“

na sv. Petra cesti.

Jutri v soboto, dne 10. junija

ako bode vreme ugodno

veliki vojaški koncert.

Začetek ob 7 1/2. uri zvečer. Ustopnina 15 kr.

K obilni udeležbi vabi najuljudnejše

Karol Počivaunik.

(606)

Do 1. junija in od 1. septembra
tarifa za stanovanja znižana za 25 odstotkov.

Zravilišče

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem

od postaje zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno jedno vožno uro, otvoreno je od 1. aprila do konca oktobra. Akratotermi (toplice) s toplino 30 do 35 stopinj R. eminentno delujejo pri protini, pri skruini mišični in v členkih, kakor tudi nje posledičnih boleznih, bolečinah v kolku, življenju in polnih boleznih in boleznih vsled ran, pri kronični uetici obistij, otrpneui i. t. d. Velike basinske, polnene, posebne marmorne banje in krapinska kopel, kakor tudi izvrstno urejene znoje kopeli, masaža, elektriciteta, švedska zdravilna gimnastika. Komfortna stanovanja. Dobre restavracije pri najnižjih cenah, stalna zdravilna godba, obsežna osona sprehajališča i. t. d. Od 1. maja vsak dan zveza s Zabokom in Polčanami, ki jo posredujejo poštne omnibusi. Več pové in prospekte pošilja kopališčni zdravnik Dr. Jos. Weingerl in ravnateljstvo kopališča. (369—9)

Vrt

v novi deželni brambovski vojašnici.

V nedeljo, dne 11. junija 1893

velik koncert

Svirala bode Domžalska godba.

Začetek ob 1/2 4. uri.

Ustopnina 10 kr.

Otroci prosti.

Uhod pri vratih poleg Gruberjevega prekopa.
Pri neugodnem vremenu bode koncert v teklenem salonu.

S spoštovanjem

(607—1)

Franjo Popp.

gledu stori resen korak na to ali ono stran, mesto da se slovesno in oficijelno naglašajo, česar koncem 19. stoletja pač noben naobražen človek več ne veruje, da naj ima namreč vojak drugo čast, nego na isti ali pa na višji stopinji izobrazbe stoječi civilist in da naj ima zlasti rezervni častnik dvojno vest in dvojen čut dolžnosti. Pri drugih zakonih se državljanom, ako treba, jako občutno in ad hominem dokazuje, da se izdajajo v svrhu, da se izpolnjujejo in izvršujejo, čemu se tedaj v označenem slučaju sistematično vzgaja nasprotno prepričanje? Stara pesem — žalostna pesem!

Tržaški „plebiscit“.

Volitve v občinski svet zajedno deželni zbor Tržaški so končane. Slovenska okolica izbere sicer šele jutri svoje zastopnike za to važno korporacijo, ali naj iztečejo jutrišnje volitve kakorkoli, naj zmaga slovenska stranka tudi na celi črti, to vendar ne bo premenilo lica novemu občinskemu svetu. To se je določilo včeraj pri volitvi I. volilnega razreda v mestu, pri kateri volitvi so zopet prodrli iredentovski kandidati. Progresi imajo v Tržaškem občinskem svetu absolutno večino in je gospodar v mestu.

Izid volitve v I. razredu je splošno presenetil; vsakdo je sodil, da bo tisti razred, kateri reprezentira Tržaški kapital, kateri je bil doslej odločen v vsem javnem življenju, volil konservativno. Pričakovalo se je to tembolj, ker se je s primernege mesta grozilo, da država ne bo nič storila za gospodarske interese prebivalstva, ako ne zavlada v občinskem svetu druge razmere, za take besede pa so volilci tega razreda jako dovezetni.

Štirinajst dni je trajala volilna borba in sedaj, ko je izid že določen, vidi se nam primerno, da se še enkrat ozremo nanje in konstatujemo pomen tega izida.

V mestu sta si nasprotovali prav za prav samo dve stranki. Progresovci, kateri so na svojo zastavo zapisali iredentizem, in konservativci, kateri so stopili na volišče kot nositelji avstrijske ideje. Volilni boj se je sukal okoli teh dveh idej in se končal žalibog z zmago protiaustrijske ideje. Večina Tržaškega prebivalstva je pri teh volitvah slovesno manifestirala, da je uneta za načela iredentizma.

Še nekaj drugega so pokazale minole volitve nedvoumno, to namreč, da avstrijska ideja med italijanskimi prebivalci v Trstu nima privržencev. Konservativna stranka stopila je sicer na volišče z italijansko narodnim programom, v katerem je v narodnem oziru naglašala do pičice tisto, kakor progresovci, a pri prebivalstvu niso te deklamacije našle pričakovanega odobrenja. Tržaški Italijani vedo dobro, da so snovateli in voditelji konservativne stranke večinoma Nemci, da pa ta stranka med Italijani nima privržencev, pokazalo se je pri volitvah, pri katerih so za konservativne kandidate glasovali večinoma samo Nemci in — Slovenci, a le jako malo Italijanov. Ako torej uvažujemo, da so iredentovci zmagali v vseh mestnih volilnih razredih izvzemši tretjega, v katerem so konservativni kandidati s pomočjo uradnikov

roki dolg 92 cm, vsa roka pa meri 7 m in 22 cm! Vsa figura tehta 87.360 kg in ulita je iz turških topov, katere so dvignili iz dna morja po sloveči zmagi pri Navarini. Kdo bi se tu ne spomnil Šentjoškega zvona, ki je tudi ulit iz turških topov za časa Navarinske bitke, kakor pričajo na njem Presirnovi verzi! — Zadej za postamentom so mala vrata, ki vodijo v notranji del Bavarije. Po 66 stopnicah prilezeš jej do kolen, od tod pa se vijejo v truplu železne stopnice do glave. Skozi vrat se človek malo težko zbaše, osobito rejenim csebam, kakor je bil naš obrtnik, bi ne svetoval plezati v ta kolos. V glavi so narejene bronaste klopi, na katere smo se spehali in od silne vročine zdelani konečno vsedli. Prostora je tu za 5 ljudi. Med lasmi so male odprtine, skozi katere se ti kaže prekrasni panorami proti mestu in planinam. Čitali smo v glavi tudi nastopni napis: „Dieser Koloss, von Ludwig I. von Bayern errichtet, ist erfunden und modelliert von Ludwig von Schwanthaler und wurde in den Jahren 1844 bis 1850 in Erz gegossen und aufgestellt von Ferdinand Miller“. Vročina je kmalu postala neznosna; rodila je menda tudi dovtip našega kmetovalca, ki je zatrjeval, da tako prazne ženske glave še ni videl svoje žive dni, kakor jo ima ta Bavarija. Še jeden pogled skozi lasé, potem

prodrli z malenkostno večino, potem moramo priznati, da je neodvisno italijansko prebivalstvo Trsta zatajilo avstrijsko idejo.

Vae victis!

Odgovornost za ta silni poraz zadene v prvi vrsti one odločilne faktorje, kateri v svoje opravičenje ne morejo reči, da bi bili dovelj storili, da se zajezi iredentovsko gibanje. Država je za gospodarske interese trgovinskega svojega emporija žrtvovala milijone in milijone in z očetovsko brižnostjo skrbela za materijelno blagostanje tega mesta. Storila pa je še dosti več. Česar ni razen Nemcev dovolila nobenemu drugemu narodu, to je dovolila Italijanom. Dovolila je, da so anektirali Trst za svoj narod, dovolila, da so materijelne in duševne sile slovenskih prebivalcev izkoriščali, svojemu narodu v prid in v priznani namen, raznaroditi Slovence, podpirala Italijane v njihovem boju zoper ustavno zajamčene pravice lojalnega slovenskega roda in tako se je gladila če tudi nehoté pot temu, kar je sedaj prišlo.

Nimamo namena razkladati na dolgo in široko, kaj bi bila imela vlada storiti in kako bi bila morala postopati, da pridobi avstrijski ideji čim več privržencev. To pa je gotovo, da bi ne bila smela podpirati elementa, ki reprezentira nered in destrukcijo. In tak element so Tržaški Italijani. Stranka, katero vodi tako divji narodni egoizem, kakor Tržaške Italijane — progresovce in konservativce — stranka, katera z nečutenim nasilstvom boče prebivalcem druge narodnosti ugrabiti jezik in njegove pravice, taka stranka je po logiki zdrave človeške pameti eo ipso element nereda in destrukcije, ker spravlja v nevarnost mir in življenje sodržavljanov. Vlada je — kakor ne taji — podpirala to stranko in vse te dobrote avstrijske vlade kvitirali so Tržaški Italijani sedaj s porazom avstrijske ideje.

Ta pomen minolih Tržaških volitev je neprekljiv in zategadelj pričakujemo, da bo vlada z energijo začela delovati na to, da zopet pridobi avstrijski ideji v Tržaškem mestu spoštovanje in veljavo. Dolžna je to storiti v interesu mesta, države in prejasne dinastije.

Nositelj dosedanjega sistema vitez Rinaldini dobil je pri teh volitvah spričevalo, da ni bil kos svoji državniški nalogi in zato se nadejamo, da bo kmalu imel priliko, tolažiti se za svoj poraz s Horacijevim verzom: *Beatus ille qui procul negotiis*.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. junija.

Delegacija.

V avstrijske delegacije odseku za vnanje reči bila je včeraj zanimljiva razprava. Najprej se je odobril referat poročevalca Dumbé, potem pa je prevzel besedo minister vnanjih reči grof Kalnoky, da glede na napade nemških listov pojasni svoj ekspozé. Rekel je, da je napade nemških listov prouzročilo sedanje volilno gibanje na Nemškem, ter odločno zavrnil očitjanje, da se boče Avstrija na troške Nemčije približevati Rusiji, češ, da je že Bismarck dobro razmerje med vsemi velesilami zmatral za pogoj evropskemu miru. Konkluzije nekaterih nemških listov izvirajo iz nerazumevanja govora in so brez pomena, ker zaupajo odločilni nemški krogi popol-

pa smo se drsali zopet navzdol in stopili vsi premočeni na sveži zrak.

Za Bavarijo se dviga impozantno „Lopa slavnih moč“ (Ruhmeshalle). V dorskem slogu sezidana, s prekrasnimi Schwanthalerjevimi skupinami na pročelju in lepimi reliefnimi skulpturami na frizu. Proti Bavariji je lopa odprta. Le 48 stebrov podpira na tej strani njeno streho. Na rudeče slikanih stenah je pritrjenih 80 konzolov z nadprsnimi podobami imenitnih Bavorcev, med njimi tudi kralja Ljudevita I., ki je za ta spomenik bavarske slave izdal iz lastnega žepa skoraj milijon goldinarjev. Žal, da se fresko slikani ornamenti na stropu ne vzdržijo v Monakovskem podnebjju. Sicer pa je vsa lopa grajena strogo po grških originalih in tudi njena polihromija je zvesto posneta po starih ostan-kih, tako da vidiš v tej velikanski dvorani pristno podobo grške stavbinske umetnosti. Če še omenim, da se za dvorano dviga krasen gozd, ki tvori vsej zgradbi čudovito ozadje, povedal sem glavne črtice o Bavariji in njeni „Ruhmeshalle“.

Težko smo se ločili od slikovitega tega prizora, ki ti je nehoté zavodil misli na stare grške čase in oni narod, ki je stvarjal umetniška dela, kakoršnih pozneje nikdar več ni izdelala človeška roka in jih menda tudi ne bode...

oma lojalnosti Avstro-Ogerske. Nadalje se je Kalnoky skliceval na potrebo, pomnožiti in organizovati naše vojske in poudarjal, da želi v interesu naše monarhije, da bi obveljala nemška vojaška predloga. — Značilno je to, da Kalnoky ni z nobeno besedo reagiral na očitjanje, da je vnanji položaj v interesu valutne reforme ugodno pojasnil, in — to da misli!

Levičarska pretenja.

Odkar se je izvedelo, da vlada ne misli ničesar storiti zoper mladočeške poslance in za realizovanje punktacijskih predlog, zavlada je v levičarskem taboru velika jeza. Levičarji se pripravljajo za opozicijo, vsaj delajo tako, dasi jim nihče ne verjame. Grozili so že večkrat z opozicijo, a še vselej zopet odnehali in se vrnili grofu Taaffeju pod krilo. Sedaj ponavljajo to igro. Fournier jeden odličnejših levičarskih poslancev, zagovarjal je te dni v Tetschenu opozicijo in nasvetoval, naj se Nemci ne vrnejo v dež. zbor češki, dokler jim vlada ne da zadoščenja za to, kar so storili Mladočehi. Nemškočeški poslanec Richter je v Kamnici te dni rekel, da bi bila druga vlada razpustila drž. zbor, sistirala ustavne svoboščine in imenovala vladni direktorij, ker pa se ni nič zgodilo, ne smejo Nemci več v dež. zbor. — Tako kakor ta dva poslanca, govorili so tudi že nekateri drugi, ali efekta ne napravljajo ta pretenja nikakega; vsakdo čuti, da groze levičarji le zato, da bi izprosili od vlade novih koncesij.

Maloruska demonstracija na Dunaji.

Predvčerajšnjim zvečer priredili so maloruski vseučiliščniki na Dunaji demonstracijo zoper nadškofa Sembratoviča in maloruske romarje, vračajoče se iz Rima. Vseučiliščnik Aleksijevič stopil je z nekaterimi spremljevalci v kupé, v katerem se je vozil nadškof Sembratovič, mu očital, da je v Rimu izdal maloruski narod in narodno cerkev, da boče malorusko duhovščino siliti k celibatu in je spraviti jezuitom v oblast ter grozil: Ne hodi več v Rim, če nečeš tega obžalovati. — Neki častnik je prihitel škofu na pomoč in prisilil, da so vseučiliščniki, kličejo: „Pereat Sembratovič! Pereat izdajca naroda“ zapustili kupé. Ko se je začel vlak pomikati, jeli so na peronu stoječi vseučiliščniki metati gnila jajca v kupe. Jedno jajce je zadelo Sembratoviča na glavi. Policija je prišla izgreduke in je obsodila na primerno globo, vrh tega pa se bodo imeli zagovarjati pred akad. senatom — Urok temu izgredu je bil ta, da je Sembratovič v svojem nagovoru na papeža izrekel željo, naj bi se tudi grško-katoliška cerkev popolnoma združila z rimsko katoliško, na kar je papež prijazno odgovoril, svetuje sosebno, naj se odpravi razlika v ceremonijah itd. Maloruski narod je z dušo in telesom unet za svojo narodno cerkev, torej je umljivo, da je nastala razburjenost, ko se je izvedelo za nadškofove tendence.

Vnanje države.

Razmere v Bolgarski.

Odlični ruski list „Svet“ dokazuje sedaj, da trozvezne države niso v Bolgarski dosegli nikakih, niti kulturnih niti političnih uspehov in se sklicuje pri tem na bolgarsko adresno, izročeno Slavjanskemu blagotvoriteljnemu občestvu v dan njegovega jubileja. Adresa pravi, da v Bolgarski ni šole, ni vasice, kjer bi ne imeli ruskih knjig, in kjer bi ne bilo več oseb, zmognih ruskega jezika. Na vseh bolgarskih šolah je ruščina obligaten učni predmet. V vseh knjižnicah, javnih in šolskih, je navadno nad polovico ruskih knjig in 9/10 čitateljev zahteva samo ruske knjige. Bolgarska porabi vsako leto za več stotisoč frankov ruskih knjig. Glasila usurpatorjev priznavajo, da so bolgarskim čitateljem najbolj priljubljeni ruski pisatelji. Cerkvene knjige se dobivajo jedino iz Ruske in reči se sme brez pretiravanja, da je postala ruščina v Bolgarski v deželi navaden jezik. — Pa tudi v političnem oziru ni trozveza doslej dosegla nikakih pozitivnih uspehov. Stambulov in Koburžan tirata sicer očitno protirusko politiko, ne da bi zadela ob kakov odpor, ali onadva nista bolgarski narod. Ta narod še ni dal dokaza, da bi se bil Rusiji izneveril. Ali ni bil ta narod za svojo udanost Rusiji masakriran l. 1887 v Plevni, Kutlovici, Orehovici i. t. d.? Kaj pa je zapor metropolita Klimenta? Kaj pa je to, da je Petko Karavelov še vedno zaprt? Kaj pa je to, da je Dragan Cankov iztiran, da so bili umorjeni Panica, Milarov, Uzunov, Karadžijev i. t. d.? — Tudi dopisnik Novosadske „Zastave“ priobčil je v tem listu nekoliko zanimivih črtic o bolgarskih razmerah. Dopisnik je potoval na veliko sobranje v Trnovo in sicer v družbi starega prijatelja, višjega bolgarskega uradnika. Bolgar je svojemu srbskemu prijatelju pripovedoval o Koburžanovi ženitvi in rekel: naš knez se je oženil s tujko rimsko-katoliške vere. Vemo, da bi Koburžana ne bila vzela nobena pravoslavna princesinja, ker je to večkrat a brezuspešno poskušal. Nam je tako še ljubše, ker se ga homo laglje iznebili, nego če bi imel Slovanko za ženo. Sicer pa nam je malo na tem, kaj dela Koburžan, ker je on samo figura, katero drugi premikajo. Ta uradnik je bil civilno oblečen. Dopisnik ga je vprašal, zakaj ne gre v uniformi na slavnost, pri kateri se bo „knez“ predstavil „ljubljenemu narodu“. Bolgar je na to povedal dopisniku, da je vlada naročila vsem uradnikom, da morajo priti v

Dalje v prilogi.

civilni opravi v Trnovo, ker bodo tam predstavljali narod in občinstvo. Dunajskemu Correspondenz-Bureau-u je že telegrafirano — rekel je Bolgar — da se je v Trnovo sešlo do 10.000 oseb, a Stambulov ne dopušča, da bi ta urad, ki mu je storil že toliko uslug, ostal na cedilu. Uradnik je dopisnika tudi svaril, naj ne gre v Trnovo, ker bi se mu moglo kaj pripetiti, če se primeri kak atentat, ter pristavil: Dobro vemo in dokaze imamo, da je neka zarota, ki hoče Koburžana in Stambulova usmrtiti, samo ne vé se še, kdo jo je osnoval in kdo jo podpira. — Rusija! pristavil je dopisnik — Ne, odgovoril je Bolgar. Tako pravi Stambulov, da bi strašil narod in slepil veselo. A temu ni tako. Stambulov vé dobro, da so Bolgari za Rusijo bolj uneti, nego Rusija za Bolgare. — Kako to? — Koliko najodličnejših rodoljubov sta dala Stambulov in Koburžan že postreliti, a Ruska ni nič rekla. Končno pravi dopisnik, da trpi bolgarski narod molče zato, ker je vaje trpljenja, v srci pa goji nadejo, da se bo prej ali slej oglašila mogočna Rusija in ga rešila.

Francoske razmere.

Odkar je Constans razvil svoj program, pričakovalo se je nestrpljivo, kdaj se bo v parlamentu meril z ministerskim predsednikom Dupuyjem. Ta prilika se mu bo tekoma prihodnjega tedna ponudila. Posl. Depre je naznanil interpelacijo o nekih dogodkih v obč. svetu Pariškem, v katerem nosijo socialisti zvonec. Vlada pride s to interpelacijo v veliko zadrego, kajti če se izreče zoper socialiste v občinskem svetu, izgubi podporo socialistov v parlamentu in brez te je skoraj ni moči izhajati, če se pa ne izreče, jo zapuste vse druge stranke. V takih razmerah je gotovo, da bo vlada pri tej interpelaciji primorana odstopiti, ako pride sploh do te interpelacije. Čuje se namreč, da hoče vlada dogovoriti s predsednikom republike Carnotom prepričati napovedano interpelacijo s tem, da zaključiti zasedanje ali pa da razpusti zbornico. Carnot hoče na vsak način, naj sedanja vlada vodi prihodnje volitve, o tem pa, da bi prišel Constans na krmilo, neče ničesar slišati, ker ve, da je to njegov rival, jedini, kateri pride v poštev in katerega se ima bati.

Dopisi.

Z Dunaja, 7. junija. [Izv. dop.] (Zadnja beseda napadeni „Danici.“) „Danicarji“ (oprosti se mi naj to skupno ime) zlorabljajo § 19. tisk. zak. ter v „Slov. Narodu“ tajé pritožbo na policijo. Sami pa pripovedujejo v „Slovencu“ par dni poprej v članku „Danica — napadana“, kako da so uložili pritožbo proti „Sloveniji“ na namestništvo. In to naznanilo je bilo povod policijskim poizvedbam. Vsakdo torej izprevidi, kaj je verjeti ljudem, ki v jedni sapi pritrjujejo in zanikujejo. — V dotičnem članku skuša se nekako opravičiti pred svetom za svoja — čudna dejanja. Članku samemu priznavamo radi, da je pisan v dostojnem tonu, kar nas je od njih zelo izenačilo. Sofistike pa nahajamo ondi in v „popravku“ več kot dovolj. Kdo je prvi napadal? Ali ne v najlepši slogi dr. Mahnič v „Rim. Kat.“ in „liga + 75“, najmlajši in najstrastnejši mej „Danicarji“ v „Slovencu“ v „Dunajskih pismih“. Kdo je prvi hotel in vedel sramotiti slov. dijaštvo pred svetom? Kdo je klical na pomoč oblastnijske proti kolegom? Ako se pové takim ljudem reanica, ako se pojasni, zakaj da so napadali rojake, ako se pri vsem tem še molči o osebnih napakah in pregreških, dasi oni tega takta ne poznajo, potem je to napad in oni mučeniki za svoje prepričanje. — Da, prepričanje je lepa stvar. Mej „Danicarji“ nahajamo tudi podpis V. Zupanca, onega, ki je pred par leti stavil v „Sloveniji“ predlog za izobčenje „Rim. Katolika“, oni, ki je leto pozneje ta predlog ponovil, ko se je „zloglasni Rim. Kat.“ (ipsissima verba!) zopet prikazal v čitalnico. A sedaj podpisuje čestitko in zaupnico dru. Mahniču. — Kar se tiče opombe, da so dotičniki s pritožbo hoteli varovati svoje pravice, je to pač le prazno zavijanje. Saj se niso pritožili samo zaradi tega, ker jih odbor ni hotel sprejeti, temveč v svojo večjo blamažo še za par malenkostij iz internega poslovanja. Ta protest izročili so namestništvu, katero ga je odstopilo policiji, ki je predsednika „Slovenije“ zaslišala o tej stvari in izjavila, da je poslovanje bilo povsem v redu, da je pritožba povsem ničeva. — Mar to ni denunciacija?

Sicer pa so mej protestovci imena dveh, ki že več let nista niti redna niti izvanredna slušatelja vseučilišča, temveč kot absolvirana jurista v službi, ki torej niti ne moreta biti člana akademčnega društva; ki se tudi kako tri leta nista absolutno nič brigala za „Slovenijo“. — A zdaj sta zašla mej glavne agitatorje za „Danico“.

Kar se tiče denarnega vprašanja, je dr. Mahnič sam tako jasno in odkrito govoril, da je vsako olepšavanje brezuspešno. Emfatični vzkliki, zakaj se jim neče priznati pravo njihovega „katolicizma“, nas ne motijo in ne preslepé. Mi se ne bi nikdar upirali, ako bi hoteli snovati posebno društvo s poštenimi sredstvi, dasi to ni potrebno, ker je „Slovenija“ gledé vere in pravosti gotovo mnogo boljša od novoustanavljajoče se „Danice“. Ali da se rabi v ta namen laž in obrekovanje, kakor se je to godilo v „Dunajskih pismih“, da se hoče okoristiti v ta namen višja oblastnija, da se v ta namen pošiljajo zaupnice in čestitke dru. Mahniču ravno ob istem času, ko je tako nekvalifikovano napadel slov. dijaštvo — tega mi onim brumnim dušam ne moremo odpustiti. — Ker se je našel list, ki je razširjal sramotenje slov. dijaštva, odgovorilo se je in pojasnilo, od kod izvira. Vse drugo nas ne skrbi in prepričani smo, da dobra stvar ne more škodo trpeti po takem početji.

V „Slovencu“ tudi pripovedujejo, da je bil ves odbor proti temu, da se ignoruje novo društvo. Opomniti moram le, da je odbor vsled formalnosti odstopil, da pa so razun dveh stari odborniki sprejeli zopet svoje mandate, v znamenje, da niso nikakor principijelno proti zborovemu sklepu. Sicer pa bi odbor gotovo ne bil za prijateljsko občevanje, ako bi popreje vedel, da so uložili svoj protest. Tega niso „lojalno“ naznanili odboru, kakor pripovedujejo; ali pa morda tako, kakor je že popreje njih vojskovodja v pijanosti razodel ves bojni črtež? Sicer pa njih učenik in mojster Mahnič uči, da se morajo izogibati vsega občevanja z liberalci, zakaj ga v tem ne poslušajo; zakaj iščejo vedno prilike shajati se z onimi tovariši, katere sramoté in obrekujejo pred svetom, zakaj jih peče to, ako jim društvo, katero denuncirajo, neče sovražno biti, temveč sklene le, da se imajo prezirati. Da, vsako delo zasluži svoje plačilo, in delo in ravnanje „Danicarjev“ ne zasluži drugega, kot zaničevalno preziranje. — S tem končam!

Iz Beljaške okolice, dné 9. junija. [Izv. dop.] (Beljaški Nemcev kultura.) Ponosen sme biti vrlji Ljubljanski Sokol na uspeh, ki si ga je stekel po svojem napovedanem, a po Beljaškem okrajnem glavarstvu ubranjenem vzletu na Koroško! Toliko skrbij pač že dolgo niso doživeli naši mestni očetje, kakor pretekli teden. V soboto pred ono usodepolno nedeljo bedeli so do polnoči in pričakovali brzojavnega naznanila iz Ljubljane, če se menda vendar le ne pripeljejo Sokoli — privatno. V nedeljo ogledoval pa si je veliki german dr. Srstka, — rodila ga je madjarska mati, a oče mu je Čeh — vse potnike, ki so se pripeljali z Ljubljanskim vlakom in zapazil je menda kake „sumljive“ obraze, ker precej potem napotila se je velika Beljaška vojska, ki se ji je pridružilo tudi 35 Celovških turnarjev, na Blško jezero. — Okrajno glavarstvo pa je kaj vrlo skrbelo za „javni red!“ Na kolodvoru v Podravljah in na Brnci čakali so orožniki — in fama pripoveduje, da so bili pripravljeni celo — buzarji!! —

Pa oglejmo si slavno Beljaško vojsko! S strašnim ropotom velikanskega bobna marširali so turnerji skozi slovenske vasi, — a nobenega kmeta niso pribobnali na svojo stran. Bili so mej seboj. Napili so se „rujnega vinca“ in vzkipej jim je nemški pogum! Ker ni bilo dobiti pristnega Sokola, na kojem bi še maščevali, napravijo si lepega možicelja iz — cunj!! Nataknejo ga na drog in mečejo ga v zrak in z nepopisljivo navdušenostjo stopali so vrlji mladeniči — v slavnostnem sprevodu noseč lepega Sokola — proti Beljaku. Naši kmete pa so stali in čudoma se čudili „nemški kulturi!“ Pri „debelem Handlerju“ v Beljaku napivali so potem še samo pristni germani velikonemški ideji. Govorili so učitelj Weuz (sic!) notar Tschebull (diši!) in že omenjeni dr. Srstka. Krasen „gäsemarsch“ proti kolodvoru zaključil je lepo slavnost. — To je na kratko zgodovina onega pomenljivega 4. junija. Gospoda hoteli so menda dokazati, da imajo slovenske kmete na svoji strani, a — opekli so se. Uvideti morajo, da so na slovenskih tleh — nepovabljeni gostje. Sokol pa sme, — kakor sem rekel — biti ponosen na občno pozornost, ki jo vzbuja tukaj njegovo ime. Upamo, da se v kratkem času ugodno reši njegova pritožba, in pokazali bomo, kako pozdravlja Slovenec Slovenca brata na koroški zemlji!

„Matica Slovenska“.

Govor podpredsednika prof. Fr. Levca na 28. občnem zboru dné 8. junija t. l.

Slavni zbor! Ker je zbrano zadostno število društvenikov, kakor ga za sklepčnost predpisujejo društvena pravila, izjavljam, da je otvorjen 28. občni zbor „Slovenske Matice“.

Čestita gospoda! Lanski občni zbor „Slovenske Matice“ je s tega mesta vodil velezaslužni, večletni predsednik g. kanonik prof. Marn, katerega nam je dokaj prežgodaj pobrala neizprosna smrt dne 27. januarja t. l.

Kaj je ranjki Marn storil zaslužnega za cerkev in šolo, to so zadnja leta očitno priznala cerkvena in šolska oblastva s tem, da so ga odlikovala z izrednimi dostojanstvi.

Njegove velike zasluge v slovenski književnosti mu je hvaležni narod priznal s tem, da ga je uvrstil med prve svoje pisatelje. In kdor spiše slovenskemu narodu zgodovino njegovega duševnega razvitka, gotovo postavi svoje delo na temelj Marnovih učenih razprav.

Kaj pa je Marn bil „Slovenski Matici“ o tem, dovolite gospoda, da izpregovorim nekoliko besed. „Slovenska Matica“, ustanovljena leta 1864., je morala, kakor vsako mlado društvo, preboleti svojo detinsko dobo in vse mnoge nepravilike, združene s to dobo.

Vodstvo iz početka ni imelo potrebne skušnje; število nje pisateljev je bilo neznatno in vrhu tega se je kmalu zaneslo v „Matico“ tudi politično strankarstvo, ki je težilo nje krila in zaviralo nje vzlet. Poleg tega je hotel vsak stan imeti od „Matice“, česar je ravno potreboval. Kmet in obrtnik sta si želela poučnih spisov, učitelji so zahtevali od nje šolskih knjig, nekateri so zdihovali po znanstvenem časopisu, a drugi hoteli, da „Matica“ podpiraj v prvi vrsti lepoznanstvo.

V takih sitnih razmerah je bilo jasno, da „Matica“ nikomur ni prav ugajala in da se je le počasi razvijala; da, prišli so celo časi, ko je šla rakovo pot! Število njenih društvenikov je od 1595 leta 1872. padlo na 950 leta 1880. in v takšnem razmerji se je manjšalo tudi nje premoženje. Marn, ki je bil „Matici“ odbornik od nje pričetka ter je imel pri nji od l. 1864. uplivno besedo, storil je mnogo, da so se sčasoma pomirili razburjeni duhovi.

Marn je vedno poudarjal, da „Matica“ ne bodi učena akademija, a tudi ne jedina založnica slovenskih šolskih knjig, ampak da ustrezaj po svojih močeh vsem dejanskim književnim potrebam slovenskega naroda, da tedaj izdajaj poučne spise, a poleg tega goji učeno, kakor le po knjigo!

Marnovim modrim svetom se je naposled udal tudi prenovljeni in pomlajeni društveni odbor. Stvari so se obrnile na bolje, ko je leta 1882. sedanji Ljubljanski župan, preblagorodni gospod Peter Grasselli prevzel društveno vodstvo. Poleg njega je vodil književni odsek prof. Marn, katerega smo posadili naposled leta 1884. društvu na čelo. Zakaj da si je bil po imeni še do leta 1886. „Matici“ predsednik ranjki dr. Poklukar, vendar je bil fakični voditelj „Matice“ od leta 1884. profesor Marn.

Pod njegovim osemletnim predsedništvom je „Matica“, upam, prišla v pravi tir, kakor kaže tudi lepi vsestranski razvoj našega društva v zadnjih letih, zakaj:

a) število njenih društvenikov je od 1084 leta 1884. poskočilo na 1926 leta 1892. t. j. število se je skoraj podvojilo.

b) Društveno premoženje se je v tem času od 51440 gld. pomnožilo na 5611119 gld.

c) uredilo se je gospodarstvo z društvenim premoženjem, katero se poprej ni moglo vselej imenovati vzgledno, ker se je odbor v kritičnih časih dotaknil celó glavnice, kar bi po pravilih ne bil smel storiti.

č) poskrbelo se je za to, da redno izhajajo društvene knjige, kar prej tudi ni bilo vsako leto.

d) vsebina društvenim knjigam se je — kar se lojalno naglašajo od vseh strani — izdatno izboljšala s tem, da se je „Letopis“ odločil samo izvirnim znanstvenim razpravam, da se je lepoznanstvu ustanovila posebna zabavna knjižnica, da se je v zadnjih letih izdalo več znamenitih monografij in da se je za „Matico“ v obče pridobilo lepo število znamenitih slovenskih pisateljev.

Pri vsem tem lepem napredku našega društva pa gre prva zasluga bivšemu predsedniku kanoniku Marnu, čigar delovanje ostane z zlatimi črkami zapisano v kroniki „Slovenske Matice“.

Prosim Vas, da vstanete v znamenje svojega sožaljenja o izgubi prezaslužnega ranjkega predsednika.

Tajnikovo poročilo o društvenem in odborovem delovanju v XXVIII. društveni dobi

od 1. junija 1892 do 31. maja 1893. l.)

Slavni zbor! Pretekla je zopet doba jednega leta, odkar je predsedništvo „Matice Slovenske“ povabilo čestite člane na občni zbor. Ko smo bili v zadnjič to zbrani, vodil je zborovanje velezaslužni predsednik, zdaj žal že pokojni kanonik Josip Marn. Kdor ni dostojno cenil njegovih zaslug poprej, cenil jih zdaj, ko ga ni več med nami in ko ga občutno

pogrešamo vsi. Ni moja naloga, ocenjevati tu njegovo koristno delovanje. Storili so to že drugi: storil je to gospod podpredsednik v krepkem in značilnem nagrobnem govoru, storil je to tudi že danes gospod podpredsednik s predsedniškega mesta in storila bo Matica to, ko prinese v letošnjem Letopisu njegov životopis s sliko. Povedano bodi le še, da se je povodom predsednikove smrti od matičine strani zgodilo vse, kar je bilo o tej priliki primerno in spodobno. Matica se je od njega poslovila, v naših srcih bo pa vedno živel. Čast in slava njegovemu spominu!

V odboru se niso lani zvršile nikake premembe. Le na mesto gospoda župnika in kanonika Flisa, katero je ostalo l. 1891 po njega odpovedi nepopolnjeno, je stopil gospod profesor dr. Ivan Janežič. Tudi v društvenem upravitelstvu je ostalo vse pri starem. Le mesto g. Praprotnika je postal ključar novi odbornik g. dr. Janežič. Tudi v odsekih, gospodarskem in književnem, je ostalo vse pri starem.

Kakor druga leta, zbral se je tudi v zadnji dobi odbor trikrat v sejo, namreč 23. junija, 17. decembra in 1. marca. V prvi se je zbral (odbor) pred vsem da se konstituirajo, potem pa, da končno sklene o natisavanju pripravljenega književnega gradiva preteklega leta. Druga seja je bila namenjena razgovoru zaradi pisateljskih, korektorskih in tiskarniških nagrad, tretja pa pripravi za letošnje društvene knjige. Izvenredno sejo so imeli Ljubljanski odborniki dne 27. januarja, na dan predsednikove smrti, da se pogovoré zaradi priprav in udeležbe pri njegovem pogrebu. Vrh tega so bili o nujnih prilikah tukajšnji odborniki potem okrožnic povprašani za svoje mnenje in je predsedništvo dotične predmete reševalo v smislu večine.

Odseka, po članih letos nespremenjena, sta zborovala gospodarski vselej, kadar se je bilo treba načelno porazumeti o kaki važnejši gospodarski stvari ali izvršiti naročila odborova, o katerih je imel odsek od odbora pooblastilo, književni pa, ako je bilo v njegovo področje spadajoče nasvete pripraviti za odbor, da le-ta o njih končno sklene. Zborovala sta pa: gospodarski odsek dne 2. julija, 2. novembra, 14. decembra in 9. aprila, torej štirikrat in književni dvakrat, namreč 15. decembra in 28. februarja. Dne 2. julija je gospodarski odsek razpravljal o Knezovi zapuščini, dne 2. novembra o hišnih strankah in o Knezovi zapuščini, dne 14. novembra o računskih vprašanjih in Knezovi zapuščini, dne 9. aprila o hišnih popravah.

Književni odsek je dne 15. decembra določil cene lanskim knjigam, nagrade tiskarjem, korektorjem in pisateljem, presojevalce došlim rokopisom, namenjenim za društvene knjige prihodnjega leta in za založne knjige, stavil nasvete glede prodaje založnih knjig in glede rešitve prošnje za podaritev založnih knjig. Dne 28. februarja se je pa odsek pečal izključljivo le s tiskovnim gradivom tekočega leta, predložil odboru načrt za letošnje društvene knjige, za založno knjigo, za knjigo iz Knezove zapuščine in iz Jurčič-Tomšičeve ustanove.

Ostali odseki, obstoječi v Matici iz prejšnjih let, kakor n. pr. Kopitarjev odsek, za napiranje krajepisnih imen, agitacijski odsek i. t. d. v zadnji dobi niso zborovali.

Lani so prejeli društveniki po troje knjig, in sicer: 1.) Letopis za l. 1892. Uredil prof. A. Bartel. 2.) Slovenska zemlja. Goriška I. del. Spisuje prof. Rutar. 3.) Sienkiewicz: Z ognjem in mečem. Iz poljščine prevel M. M. I. in II. del.

Letopis je v Matici od prvega početka društvenega po obliki in vsebini običajna knjiga. Odbor upa, da je bilo tudi lani z njo vstreženo, ker so bile razne stroke vendar še precej dobro zastopane. Z Goriško je pričela Matica izdajati skupino opisov vseh slovenskih pokrajin v prirodnoznanstvem, statističnem, kulturnem in zgodovinskem obziru. Že v prvih letih svojega obstanka je nameravala Matica nekaj podobnega. Delo je pa takrat ostalo nepopolno, ker sta izšli le „Vojvodstvi Kranjsko in Koroško“ in pa dva zvezka „Slovenskega Štajerja“. Ker so omenjene knjige tudi že popolnoma zastarele, je potreba nove razširjene in popolne izdaje vsakako opravičena. V resnici so matičarji tudi to knjigo, katero lepe slike močno oživljajo, prav simpatično pozdravili in vedno se pojavljajo glasovi, da je Matica pravo ukrenila, ker se je tega vprašanja vnovič lotila. Tretja knjiga je za Matico nekaj popolnoma novega, ker društvo dozdej nij izdalo nobene ilustrovane beletristične knjige. Povest „Z ognjem in mečem“ sluje močno in prevedena je že skoro v vse evropske jezike. Društvu sta bila na razpolaganje takoj dva slovenska prevoda in pa lepe ilustracije. Odbor se je odločil, da izdaj Matica ta prevod ilustrovan in ni mu treba biti nikakor žal. Šimačkova tiskarna je delo zelo povoljno rešila in knjiga se sme prištevati najlepšim, kar jih je dozdej izdalo društvo. Da so tudi društveniki zadovoljni, o tem pričujejo ugodne in pohvalne kritike domačega časopisja. V obče se torej sme trditi, da lanske knjige niso zastajale za prejšnjimi in da je Matica z njimi svoj namen prav povoljno dosegla.

Tudi letos prejmo društveniki po troje knjig in sicer: 1.) Letopis za l. 1893. Urednik mu bo zopet prof. Bartel. Vsebinska, podobna lanski, mu je že določena, oblika pa ista. 2.) Prof. Rutar bo nadaljeval in završil v posebni knjigi z ilustracijami opis Goriške. 3.) Tretja knjiga pa bo beletri-

strična, namreč III. in IV. del povesti „Z ognjem in mečem“. Prva knjiga se tiska v „Narodni tiskarni“, druga se bo tiskala v „Katoliški tiskarni“, tretja se pa tiska pri Šimačku v Pragi. Obseg omenjenih knjig utegne biti tolik, kakor oni lanskih. Knjige izidejo pa na vsak način nekoliko popreje, ker letos ni vzroka kakemu zadržku pri natisavanju.

Aprila meseca je izšla „Slovenska stenografija“ Bezenškova, tiskana pri Albrechtu v 700 izvodih. Odbor se je odločil, da jo Matica izdaj, ker je uvidel njeno potrebo in ker se je za trdno nadejati, da postane šolska knjiga za pouk v stenografiji. Cena se je posameznim izvodom določila na 1 gld. Knjiga je prav lična, strokovnjaki jo hvalejo in pravijo, da je spretno sestavljena. Ker sta „Lavtarjeva geometrija“ in „Prirodopis rastlinstva“, katerih Matica vnovič ne bo več zalagala, posli popolnoma, ima Matica torej poleg že imenovane „Stenografije“ le še troje založnih knjig namreč: Erjavčevi: „Prirodopis živalstva“ in „Somatologijo“ kot šolski knjigi in pa dr. Kosovo „Vzgojeslovje“, katera končno utegne vendarle še postati šolska knjiga. Živalstva je v zalogi še nad 1000 izvodov, „Somatologije“ in „Vzgojeslovja“ je pa Matica založila le po 500 iztiskov.

Vsled odborovega sklepa se je zopet razpisalo prve dni marca letos častno darilo 200 gld. iz obrestij Jurčič-Tomšičeve ustanove za literarne namene in sicer letos v prvi vrsti za daljšo in celotno epično pesem in z natečajem do 31. decembra t. l. Odbor se je odločil za epično pesem, ker jih v slovenski literaturi močno pogrešamo, akoravno ni dvoma, da se nahajajo mej Slovenci pisatelji, ki bi zmogli to nalogo.

Tudi za primerno snov l. zvezku Knezove knjižnice se je pobrinil odbor in sicer, kakor upa, z uspehom. Vender ni misliti na to, da bi izšel že letos, ker zapuščina še ni končno dognana.

Nekaj rokopisov je dobila „Matica“ na ogled, kateri po mnenju presojevalcev ne ustrezajo „matičinim“ zahtevam; predsedništvo jih je pisateljem vrnilo. Nekaj sestavkov se hrani, da se, ker ustrezajo, o priliki porabijo, drugi zopet se še pregledujejo, bodisi, ker so došli v zadnjem času, bodisi, ker so toliko, da pregledovanje zahteva več časa in temeljitejšega preudarka. Reči se sme, da je društvo za zdanje razmere, ko se toliko in tako različno proizvaja, s stvarino še precej dobro in raznovrstno preskrbljeno. Pomisleki in predsodki napram „Matici“, svoje dni pogosti, postajajo redkejši.

Računi za XXVIII. društveno dobo so, po presojevalcih odobreni, v rokah društvenikov in so bili poprej tudi v pisarni na ogled. Ne bom torej obsirno o njih govoril in navedel le glavne stvari. Računski sklep ne kaže nobene bistvene spremembe. V proračun je bilo za izdavanje knjig možno postaviti 5000 gld. Premoženje se je zadnje leto pomnožilo le za 391 gld. 77 kr., v predzadnjem pa za blizu 2 tisočaka. Da ne bi nihče tu domneval slabega gospodarstva, mi je ta manjši pomnožek pojasniti. „Matica“ ni lani prejela nobenega volila, l. 1891. pa 1000 gld., društvo je imelo nadalje nad 300 gld. nepričakovanih izvenrednih stroškov, ker je moralo po lastni nekrivdi vsled ukaza urada za odmerjenje pristojbin plačati višji ekvivalent za tri leta nazaj; končno so se črtali neizterljivi aktivni zastanki v znesku 531 gld. Ako se jemlje to v poštev, je gmotni uspeh še nekoliko boljši, kakor predlanski. Vsled sklepa lanskega občnega zbora se je opustilo v letošnjih računih beleženje „tujega premoženja“; na to mesto so stopile narodne ustanove, kamor spadajo Jurčič-Tomšičeva in pa Knezova, katera pa zadnjega decembra še ni bila končno dognana. Depizotom se je pa iz „tujega premoženja“ tudi vsled sklepa lanskega občnega zbora privzel zaklad za dr. E. H. Coste spomenik. „Matica“ je imela lani koncem leta 5 611 11 gld. 19 kr. svojega premoženja in ima z današnjim dnem na razpolaganje dve narodni ustanovi, iz katerih obrestij bodo zalagane knjige, njej in društvenikom v korist. — Gospodje revizorji so letos zopet drage volje pregledali z marljivim trudom vse računske knjige in račune. Ker se že skozi toliko let prijazno žrtvujejo za društvene namene, izreci jim zbor zaslužen zahvalo in priznanje. Blagajna je bila med letom večkrat skontrirana.

Društveni knjižnici je priraslo zadnje leto 283 knjig, zvezkov in časopisov. Večina knjig je prišla od društev, s katerimi je naša Matica v literarni zvezi, nekaj knjig je bilo pa tudi podarjenih. Darovalcem se je predsedništvo primerno zahvalilo, društvu pa poslalo zahtevana potrdila. V zameno je prišlo 169, v dar pa 114 komadov; po jeziku je pa bilo 136 ruskih, 46 slovenskih, 38 čeških, 30 hrvaških, 12 nemških, 11 srbskih, 3 holgarske, 3 latinske, 2 sorbski in 2 angleški. „Matica“ redno zamenjuje svoje pojave s 30 raznovrstnimi društvi in korporacijami, v novejšem času sta se njim še pridružili „Češka akademija znanostij in umetnostij v Pragi“ in „Rusko geografsko občestvo v St. Petersburgu“.

Dne 1. jan. lani je štela književna zaloga 14 764 knjig in 235 zemljevidov. Tekom leta je priraslo zalogi 7700 knjig, odpadlo pa 3375 in sicer 2698 na ude, 286 vsled daril in 391 po prodaji. Zaloga je torej štela lani koncem leta 19.089 knjig in 235 zemljevidov. Odpadki je navidezno majhen, to pa zategadelj, ker je bila velika večina

lanskih društvenih knjig vsled tiskarniških zadržkov še le prve dni letošnjega leta odposlana. Podarjal je odbor knjige po običajnem, opetovano potrjenem vodilu; prosilcev je bilo zadnje leto precej. Popolnoma ni pošla lani nobena knjiga, pač je pa večja vrsta knjig zastopana v prav pičlih izvodih. V zadnjem letu se je jelo opazati večje zanimanje za matičine založne knjige. Da odbor lože in točneje postreza v posamnih slučajih, sklenilo se je, poskrbeti posebnih odtiskov književnega izkaza, kakor se leto za leto objavljajo v „Letopisih“. Povprečno letno skupilo od književne zaloge znaša krog 250 gld., ki bo postajalo še tem manjše, čim močnejše bo „Matica“ opuščala zalaganje šolskih knjig. Ker ta svota že sama ob sebi ni toliko, in ker občevanje z vnanjimi tvrdkami ne prinaša nobenega gmotnega uspeha, dovolil je odbor knjigotržcu g. Zagorjanu na dotično prošnjo pravico do samozakupa matičinih knjig proti 25% rabatu in polletnemu obračunu s 1. jan. letos počenši. Odbor je preverjen, da to društvu ne bo na kvar.

Ker so bili lanski davčni predpisi izjemoma nekoliko višji, je moralo hišno upravitelstvo štediti pri stroških za poprave. V resnici so znašali ti lani skoro za 200 gld. manj, kakor bi bili smeli znašati po petletnem povprečju z ozirom na hišne dohodke sploh. Pač se bo pa treba in je bilo že treba lotiti se letos nekaterih bistvenih poprav, katere utegnejo skupaj proračunjeni izdatek še prekoračiti. Mej hišnimi strankami se v lanskem letu ni zvršila nobena sprememba.

Veliko sprememb se je zvršilo v poverjeništvu. Nova poverjeništa so se osnovala za St. Pavel v Savinjski dolini, za St. Jernej z okolico, za vzhodno in za zahodno okolico Tržaško, za Kranjsko Goro, Podkoren in Belo Peč, in Veliko Dolino. V dve poverjeništvu se je razdelila dekanija Šmarje pri Jelšah s sedežema v Šmarji in St. Jurji; v tri dekanije Gornji Grad s sedeži v Gornjem Gradu, Mozirji in Rečici; v dve s sedežema Komen in Rifenberg dekanija Komen, v dve s sedežema v Vogrčah in Kotljah dekanija Pliberk; novi poverjeništvu se imata osnovati za Spodnji Dravburg na Koroškem in za Nabrežino. Nove poverjenike so dobili Ločnik, Šmartin, Maribreg, Dravsko Polje, Trebnje, Trst, Ljutomer, imajo jih pa še dobili Vrhnika, Zavrč, St. Peter in Cmurek. Poverjeništev štejemo sedaj že 121, namreč: v ljubljanski škofiji 47, v lavantinski 31, v goriški nadškofiji 11, v tržaško-koperski škofiji 10, v krški 12, v sekovski 3 in po raznih drugih škofijah 7.

Število društvenikov raste dosledno. Za leto 1888 je plačalo 1436 letnikov, za 1889 l. 1629, l. 1890. 1716; 1891. l. 1755; 1892. l. 1970, za letošnji 654. Število je naraslo po vseh škofijah, izimši tržaško-kopersko, najmočnejše pa v ljubljanski in krški. Vrste ustanovnikov so, žal, od leta do leta redkejšje. „Matica“ izgublja ustanovnike vsled smrti, ne pridobiva pa novih, ki bi stopali na mesta umrlih, ter tako popolnjevali že obstoječe število ustanovnikov. Vsled tega je palo število v najnovejšem času že pod 300.

Na mnoga tukajšnja in vnanja vabila k raznovrstnim slavnostnim pojavom in drugim podobnim prilikam se je „Matica“ po predsedništvu pismeno, ustno in brzojavno odzivala, kakor sta nanesla ugled in potreba.

Ker jej je bila proti primerni odškodnini na ponudbo, naročila si je „Matica“ sliko Knezovo. Da dostojno oceni zasluge bivših predsednikov, kanonika Marna in župana Grassellija za razvoj društva, omislila si je „Matica“ njiju doprnsni sliki, kateri sta bili te dni gotovi. — Nj. Veličanstvo je podelilo odborovemu starosti, preblagorodnemu g. dr. Jerneju Zupancu, ves čas društvenemu odborniku in večletnemu marljivemu blagajniku, Fran Josipov red. Posebna deputacija iz odbora se je šla slavljencu o tej priliki dne 7. februarja pokloniti, da mu čestita na tej častni odliki. Januvarja letos je prejela „Matica“ iz Ptujja volilo pokojnega Raiča Božidara v znesku 90 gld. Aprila je pa izrazila svoje sožalje „Matici Hrvatski“ ob izgubi podpredsednika Rade Lopašića.

„Matice“ se od leta do leta živahneje spominjajo sorodna društva avstrijska, pridobiva pa tudi na ugledu v inozemstvu. Jako laskavi razpravi sta v zadnjem času objavila srbski časopis „Javor“ in italijanski časopis „Geografia per tutti“.

Odbor stopa danes pred zbor z osnovo novih pravil. Zdanja pravila so bila že v marsičem zastarela. V 94. seji je torej sklenil odbor, da se preuredi pravila in to delo poveril odseku iz svoje srede. Odsek je pred kratkim delo zvršil in odboru preteklo soboto osnovo predložil v odobrenje. Odbor je osnovo odobril in zbor jo ima danes tiskano v rokah, da končno o njej sklene.

Veliko podrobnostij bi bilo še omenjati, katere bi utegnile splošno zanimati, toda zašel bi v svoji nalogi predaleč.

Spomnimo se še pokojnikov zadnje dobe, ki so poleg predsednika in ustanovnika kanonika Marna še: ustanovniki: kanonik Jeraj iz Žalca, dekan in poverjenik Suta iz Zavrča, župnik Ulaga iz St. Vida pri Šmarji, vp. duhovnik Simenič iz St. Jurja na Ščavnici in župnik Kaplenek z Blok; dalje poverjeniki nadučitelj Horvat iz Ljutomera in dekan Koprivnikar z Vrhnike, duhovnik Pavalec iz Cmureka,

Dalje v prilogi.

končno večje število letnih družtenikov, koje imenoma tu navajati segalo bi predaleč. V tesni zvezi z „Matice“ je bil svoje dni tudi pisatelj Josip Cimperman, kateri je po dolgem trpljenju pred kratkim preminul. Njim vsem blag spomin, prijateljem in podpornikom „Matice“ pa zahvalo združeno s prošnjo, da se našega društva še vedno tesneje oklepajo in ga še krepkeje podpirajo.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 8. junija.

(Konec.)

Glavni odborik Šiška poroča o računskem sklepu za l. 1892. Dobodki so znašali 10.177 gld. 29 kr., stroški za 1161 gld. 72 kr. manj, kateri so ostali v blagajnici; skupni dohodki in stroški znašali so 43.460 gld. 14 kr. Proračun za l. 1894: kaže dohodkov 12.900 gld., stroškov za 1000 gld. manj. Inventura in bilanca kaže aktivnega družbenega imenja 38.640 gld. 32 kr. in se je v primeri s lanskim aktivnim premoženjem 37.942 gld. 68 kr., za 697 gld. 64 kr. pomnožilo. Vsi računi se odobro.

Vodja gosp. Lapajne nasvetuje, naj se izreče za izvršno poslovanje zahvala glavnemu odboru, posebno predsedniku in tajniku.

Škofovski kaplan Šiška pritruje temu predlogu, a s tem pridržkom, da tajnik ne deluje politično v kvar kmetovalcev. (Velik upor.)

Kaplan Bohinc zahteva, da tajnik Pirc najprvo svojo dolžnost spoštuje. Če ima svoje prepričanje, ne sme ga uporabljati, da bi kmetovalci škodo trpeli. (Smeh! Klici: Vse družbe nam hočejo uničiti!)

Gospod Gerbec reče, da vprašanje gre na to ali je storil tajnik svojo dolžnost ali ne. Kolikor je govorniku znano, pri predavanjih ni tajnik nikoli vmešaval politike, nikdar ni prašal, kako pa ti misliš, če tako misliš, krompir ne bo rodil. Politika se hoče le zanesti po neki stranki v družbo, a govornik pravi da naj se družba v miru pusti.

Predsednik Murnik pravi, da željo Bohinca in Šiške ne bo dal na glasovanje, ker je to proti pravilom.

Nadučitelj Ribnikar pravi, da kar sta gospoda govorila, je neko umetno gnojilo, katero se hoče zanesti v družbo.

Škofijski kaplan Šiška izjavi, da ne opusti svoje želje, kakor drugače pripozna delovanje tajnika Pirc.

Pri glasovanju vzprejme se zahvala glav. odboru, predsedniku in tajniku z ogromno večino. O želji Bohinca in Šiške predsednik ne da glasovati.

Na vrsto pridejo sedaj predlogi in poročila odborova.

Tajnik gosp. Pirc poroča o ustanovitvi novih podružnic in nasvetuje: Občni zbor naj potrdi ustanovitev družbenih podružnic: na Vačah, v Cerkijah; Mošnjah, Kamni Gorici, Škofljanu, St. Jarneju, v Rovtjah, v Godoviču, v Kranju (mestu) in v Planini, Zbor pritrdi.

Tajnik gosp. Pirc poroča o nasvetih raznih podružnic, naj občni zbor izreče pohvalo nekaterim gospodom članom, ki imajo izvanredne zasluge za pospešitev naprednega gospodarstva, ter predlaga, da se ta pohvala izreče gg.: Martinu Colariču iz Slivnice, dr. Ignacijju Namoršu iz Jesenic in Fran Bulcu, župniku v Veliki Dolini, za njih delovanje za prospeh sadjarstva in vinarstva; Janezu Janču, posestniku v Begunjah in Petru Gašperinu, posestniku v Begunjah, za njih uzorno gospodarstvo in H. Stancarju na Krškem za njegov trud in njegovo požrtvovalnost. — Vsi predlogi se vzprejmo.

Potem poroča gosp. Pirc o sedemintrideset došlih nasvetih podružnic, kateri se tudejo raznih strok kmetijstva. O nekaterih nasvetih razvil se je precej živahen razgovor in bili so vsi v smislu nasvetov glavnega odbora rešeni.

Predsednik gosp. cesarski svet. Murnik konstatira, da je vsopred dnevnega reda rešen, zahvaljuje se družtenikom za mnogobrojno udeležitev, ter izreka željo, naj bi vsi delovali v prid kmetijstva in to po geslu „Viribus unitis“. V to' pomozi Bog! Ob 1. uri popoldne sklene se zborovanje.

Domače stvari.

— (Jutranja veselica Šišenske podružnice sv. Cirila in Metoda) privabila bode brez dvoma prav obilo narodnega občinstva na Kozlerjev vrt — ako bode vreme ugodno. Jedna najzanimivejših točk vsopreda bode gotovo telovadba „Sokola“. Pričela se bode z jedno najtežavnejših rednih vaj, katero bode izvajalo 8 najboljših telovadcev, potem pa se bodo izvajale prostovoljne vaje. Slavnostni govor bode govoril g. kurat Koblar.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Ženska podružnica v Črnomlju 86 k.; darovale so gospe in gospodične po 2 k.: M. Kunc, K. Hinterlechner, H. Kaisersberger, K. Müller in Z. Haring; po 1 k. pa: J. Šušteršič, J. Šetina, A.

Paulin, R. Haika, I. Lilek, A. Schweiger, F. Spreizer, J. Sedmak, M. Kobelič, M. Dovjak, G. Sertič, J. Lackner, M. Vrščaj, A. Vardjan, A. Klein, G. Jeršinovic, A. Jerman, A. Bučar, M. Urbančič, B. Malnerič, V. Frančič, M. Spreizer, K. Schweiger, M. Schweiger, F. Krisch in E. Kupljen. g. Urbančič v Ljubljani 2 k.; g. Jakob Jesih v Spodnji Šiški 1 k.; g. Lojze Rus, mag. farm. v Kamniku, 1 k.; g. Matija Ozbič v Zagrebu 1 k. Skupaj 41 kron, katere izročimo vodstvu. Do danes smo torej vzprejeli vsega skupaj 942 kron 70 vin. Nadejamo se, da prve dni bodočega tedna dopolnimo prvi tisočak! Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslali so kronine darove uredništvu našega lista: G. Julij Mojses, trgovec v Ljubljani, 4 kroge; g. Matija Pršin valed dobljene stave s prof. V. 2 k.; g. Urbančič 2 k., skupaj 8 kron, katere izročimo vodstvu. Živili vrlji darovalci!

— (Prostovoljno gasilno društvo Ljubljansko.) Iz zanesljivega vira poizvemo, da so bile v poslednjem času v društvu precej živahne razprave zaradi slovenskega poveljevanja in tudi zaradi znane sfere z vencem. Načelnik gasilnega društva je baje izrazil, da se bode uvedlo slovensko poveljevanje, ko bode dodelan vežbovnik in potrebna slovenska terminologija. To na vsak način ne bode trajalo tako dolgo in radovedni smo, bode li res doživeli ta čudež. Skrajni čas pa bi bil, da se to društvo preustroji tako, kakor zahteva narodna čast in zavest, da ne bode večina slovenskih članov delala tlako mali peščici tujcev in domačih zagrizenih nasprotnikov.

— („Klub slov. biciklistov“) naznanja, da se vrši jutri „matsch“ radi popoldanske veselice pri Kozlerju že zjutraj, in sicer: začetek ob polu 7. uri pri sv. Kristofu in konec krog 11. ure pri „Ameriki“.

— (Okrajna bolniška blagajnica v Ljubljani.) Akopram so se delodajalcem opetovano dostavljali posnetki iz pravil okr. bolniške blagajnice, se vender čestokrat dogajajo slučaji, po katerih bi bilo soditi, da delojemalci teh posnetkov niso vzprejeli od delodajalcev ali pa, da se ni priobčila delavcem njih vsebina. Blagajnica si torej usoja opozarjati delojemalce za slučaj bolezni na nekatere točke pravil in sicer: k § 10: Delodajalci morajo vsakemu delavcu, ki je vpisan v plačilni knjižici dovoliti, da pregleda to knjižico. Posledica temu je, da se delojemalec lahko preveri, da je istinito zglasen v zavarovanje. Ako zbolji delavec, dobi pri okr. bolniški blagajnici bolniški listek in na podlagi tega pri blagajniškem zdravniku bolniški list, katerega je nemudoma oddati v blagajniškem uradu, ne pa še le, kader se potegne bolniška podpora. O vstopu v civilno bolnico določujejo blagajniški zdravniki; izjeme dovoljujejo se le, če bi zamuda bila nevarna. V petek ali soboto zjutraj se mora oboleli oglašiti pri zdravniku za kupon, ki ga mora pokazati v blagajnici, kadar potegne bolniško podporo. Vsak oboleli mora se pokoriti odredbam zdravnika in se oboletim, katerim zdravnik ni dovolil hoditi iz hiše ne izplača bolniška podpora, ako jih bolniški nadzorovatelj ne najde doma. Zapuščati zavarovalni okraj in zdraviti se drugod, dovoljuje se le valed izrecnega pismenega dovoljenja blagajniških zdravnikov. Bolniki, ki ne morejo iz postelje, smejo naznaničiti po tretjih osebah, da so oboleli in isto tako poslati bolniški list in vzprejeti bolniško podporo. Ako blagajnica iz uzrokov, ki so njej znani, neče izplačati bolniške podpore in če blagajniški načelnik to odobruje, ima član blagajnice pravico, da se pritoži naravnost na razsodišče. Bolniške podpore se izplačujejo ob sobotah od 9.—12. ure popoldne, ako pa je na soboto praznik, pa ob petkih. Uradne ure za stranke ob delavnikih so od 9.—12. ure zjutraj in od 3.—5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih je blagajnica zaprta za stranke. Gosp. delodajalce opozarja se še jedenkrat na § 11. pravil: Blagajniške doneske vplačevati je naprej in najdalje v 3 dneh po vročeni plačilni knjižici, dalje na § 6.: da morajo delodajalci svoje zavarovanje podvržene delavce zglasiti pri okr. bolniški blagajnici najdalje tretji dan, ko so pričeli delati in isto tako najmanj tretji dan, ko so nehali delati, zopet to naznaničiti istotam. Delodajalci, ki ne zglašajo svojih delavcev, morajo poleg kazni, kakor jo določuje § 67. zakona, blagajnici povrniti vse stroške, katere bi ista imela, podpirajoč na podlagi zakonitih ali praviških predpisov kako neprijavljeno, ali še le potem zglaseno

osobo, ki je že zbolela. Blagajnica ima svojo pisarno v Gospodski ulici št. 12 pri tleh. Okr. bolniška blagajnica Ljubljanska imela je dne 31. maja t. l. 3816 članov in 632 delodajalcev. Zdaj se plačuje povprečno na teden 160 gld. bolniške podpore. Od dne 1. januarja do dne 31. maja t. l. izplačalo se je za bolniške podpore, dalje za medikamente in razna zdravila in bolniško hrano 5826 gld. 31 kr. Dobodki znašali so od dne 1. januarja do dne 31. maja t. l. 8664 gld. 93½ kr.

— (Promenadni koncert.) Jutri dopoldne ob polu 12. uri svira vojaška godba v glasbenem paviljonu v „Zvezdi“. Na vsopredu je mej drugim g. Foersterjeva „Kranjska slavnostna koračnica“, zložena po starih narodnih pesmih, opovajajočih turške boje.

— (Menažerija.) V Lattermannovem drevedu razpostavil je gosp. Klucky svojo veliko menažerijo, katera je znana kot jedna prvih na svetu in na katero opozarjamo občinstvo, ker je vredna, da si jo vsakdo ogleda. Razven krasnih eksemplarov levov, tigrov in jako mnogo drugih, tudi zelo redkih zverin, ima gosp. Klucky tudi izbornu izvežbanega slona, čegar produkcije so uprav senzačne, in lep poni-cirkus. Jutri, v nedeljo, se otvori menažerija in se bodo zverine večkrat na dan pitale. Podrobnosti gledé na pitanje, ustopnine i. t. d. je posneti iz inserata v današnji številki našega lista. O menažeriji spregovorili bode o priliki še kaj več.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske.) Od 28. maja do 3. junija je bilo novorojencev 17 (= 22/88‰), mrtvorojenec 1, umrlih 25 (= 41/08‰), mej temi je umrlo za škarlatico 1, za tifuzom (legarjem) 1 (tulec v bolnici), za jetiko 9, za vnetjem eopilnih organov 2, za želodčnim katarom 3, valed starostne oslabeledosti 3, za različnimi boleznimi 6. Mej umrlimi bilo je tujcev 8 (= 32‰), iz zavodov 9 (= 36‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za škarlatico 3, za tifuzom (tulec, prenešen v bolnico) 1.

— (Mestna hranilnica v Kranji.) Dolgo časa zaostajal je Kranj glede osnovanja svojega de-narnega zavoda za drugimi mesti in trgi, kateri so si že zdavnej ustanovili svoje posojilnice, poslujoče z dobrimi uspehi, n. pr. Vrhnika, Črnomelj, Metlika, Postojina, Kamnik, Radovljica itd. Zdaj zdramilo se je tudi mesto Kranj ter popravilo svojo dosedanje zamudo v tem oziru s tem, da je storilo korak, ki Kranj postavi zopet na odlično mesto in pred zgoraj imenovane trge in mesta. Kranj namreč ravnokar snuje svojo hranilnico, torej denarni zavod višje vrste, katerih smo dosedaj v deželi imeli le 3, dva v Ljubljani, jednega v Kočevji. Mestna hranilnica bo toraj četrta hranilnica v kronovini kranjski. Kakor razvidimo iz § 2. pravil mestne hranilnice v Kranji, vršile so se priprave za nje ustanovitev nad 3 leta, in veseli nas iz narodnega in narodno-gospodarskega stališča, da vstrajen trud, ki so ga imeli nekateri mestni odborniki s to zadevo, ni bil brezuspešen, ampak da je rodil dober sad. Hranilnica v Kranji otvorila se bode, kakor čujemo, dne 6. julija t. l. in bo poslovala vsak četrtek v tednu, in če je ta dan praznik, prvi delavnik za četrtkom od 10. do 12. ure dopoldne za one, ki hočejo osobno opraviti svoje zadeve pri hranilnici; pismeno pa se bo lahko občevalo z njo vsak dan. Mesto Kranj prevzame splošno poroštvo za ta zavod do neomejene visokosti, poleg tega pa tudi posebno poroštvo za vse vloge ter njihovo obrestovanje, in mesto Kranj je na vladino zahtevanje v ta namen že vložilo varščine (kavcije) 10.000 goldinarjev. Mi želimo mlademu zavodu, ki je namenjen za povzdigo našega narodnega blagostanja, najboljši uspeh, in pričakovati smemo zlasti od Gorenjcev, da se bodo novega hranilničnega zavoda prav pridno posluževali. V upravnem odboru so sledeči gospodje: Predsednik: Viktor Globočnik, c. kr. notar v Kranji. Podpredsednik: Anton Mežnarec, dekan v Kranji. Člani: Krisper Rajko, trgovec; Majdič Vinko, veletržec; Majer Peter, posestnik; Omersa Fran, posestnik; Pavšlar Tomo star., posestnik; Pavšlar Tomo mlaj., posestnik mlina; Polak Ferdo, trgovec; Sajovic Ferdo, trgovec; Staré Ferdo, c. kr. okr. sodnik; Šavnik Karol, posestnik in župan.

— (Pet goldinarjev zapustila cesarju.) V Mostah v Kamniškem okraju umrla je lasko jesen gosačinja Urša Keržel, ki je zapustila pet goldinarjev cesarju. Nj. Vel. je blagoizvolilo vzprejeti to dedščino ter odredilo, da se izroči najvišji zasobni blagajnici.

— (Turki na Notranjskem.) Ako bi ne vedeli, da prebivajo na Notranjskem samo trdi Slovenci, bi skoro mislili, da je tam kaka turška naselbina, kajti to, kar se nam poroča iz Loža, je tako turško, da bi tega skoraj ne verjeli. Naznanja se nam, da je neki 70letni mož K. prodal nekemu 55letnemu oženjenemu prijatelju S. — svojo 55letno ženo in sicer za kupno ceno sto goldinarjev. Moža sta si segla v roko in kupec je odšel prodajalcu koj 50 gld., ostali znesek pa se zavezal poravnati, čim mu prodajalec „prižene“ — ipsissima verba — kupljeno ženo. Kupčija se ni dognala, kajti ženi — prodajalčeva in kupčeva — sta se neki grdo stepli in potem zapustili svoja moža, katera sta se vrh tega imela tudi pred sodiščem zagovarjati.

— (Požar v cerkvi.) V torek popoldne nastal je v zakristiji župne cerkve v Bohinjski Bistrici ogenj, ki je uničil več cerkvene oprave v vrednosti 700 gld. Ker se je ogenj kmalu zapazil, posrečilo se je, omejiti ga na zakristijo in zabraniti večjo škodo.

— (Kat. slov. bralno društvo „Mir“ pri Veliki Nedelji) je pri zborovanju dne 8. t. m. volilo nastopni odbor: Predsednik je g. Skuhala Peter, župnik v Vel. Nedelji; podpredsednik g. Jesih Anton, obrtnik; tajnik g. Petek Davorin, trgovec, vsi v Vel. Nedelji; denarničar g. Veselič Ivan, posestnik v Sodincih; pevovodja, ki je ob enem knjižničar, g. Eberl Anton, učitelj v Vel. Nedelji; odborniki so: g. Menhart Jakob, kaplan; g. Hebar Jurij, obč. predstojnik, oba v Vel. Nedelji; g. Kuharič Florjan, obč. predstojnik na Lešnici; g. Erhartič Jože, tesarski mojster v Sodincih. — Vzlic delavnemu dnevu se je takoj oglasilo nad 50 rednih udov in 10 ustanovnikov. — Ormoška čitalnica je bila zastopana po odličnih narodnjakih. — Rodoljubno so društvo podpirali gg. dr. Omulec, Gomzi in Šimon Kandrič iz Ormoža. Hvala jim! V kratkem priredi društvo ustanovno veselico, o kateri bomo še poročali.

— (Nesreča.) Na železniški postaji na Zidanem mostu prišel je te dni pri premikanju vozov Jožef Likonik tako nesrečno mej dva vagona, da je umrl malo minut pozneje.

— (Dr. Starčevićeva proslava v Gradcu.) V proslavo sedemdesetletnice in imen-dana svojega prvega častnega člana dr. Antona Starčevića, priredi hrv. akad. lit. zab. društvo „Hrvatska“ v Gradcu s sodelovanjem slov. akad. društva „Triglav“ svečano sejo s sledečim razporedom: 1.) Pozdrav predsednika; 2.) čitanje o delih dr. Antona Starčevića; 3.) deklamacija; 4.) zabavni del, v kojem pojó in tamburajo zborovi akad. slov. društva „Triglav“ in hrv. akad. društva „Hrvatska“.

— (Nesrečna ljubosumnost) vzela je te dni v Celovcu petim malim otrokom začasno roditelje. Neki deželni uradnik sprl se je s svojo soprogo in ji v jezi porinil kuhinjski nož v prsa. Težko ranjeno odnesli so jo v bolnico, soproga pa odvedli v zapor.

— (Iz Gorice) nam poročajo, da je tamnoše sodišče začelo strogo postopati proti udeležnim osebam pri „Runovamentu“. Jedno osebo so danes, v petek 9. junija, policaji zaprli. — Kaj bo iz tega? Ali se bližajo časi, kakeršni vladajo na Hrvaškem?

— (Tržaške volitve.) Včeraj je volil prvi volilni razred in izbral večinoma progresovske kandidate. V tem razredu upisanih je bilo 404 volilcev, glasovnice pa so se dostavile samo 360 volilcev. Oddanih je bilo 356 glasov in sicer za progresovce 166, za konservativce pa 149 kompaktnih glasov; 38 glasovnic je bilo mešanih, tri pa so bile prazne, dasi je v tem razredu okoli 20 slovenskih volilcev. Izvoljeni so bili progresovci: Dompieri, Artelli, Vianello, Mestron, Porenta, Gairinger, Wieselberger, Berlam, Mazzoli in Rusconi ter pseudo-konservativca: Burgstaller in R. Luzzato. Izvoljeni kandidati so dobili po 179 do 200, propali pa po 154 do 178 glasov.

— (Gunduličeva slavnost v Dubrovniku.) Mestni zastop Karlovški izbral je odbornika Türka in Hegedića, da zastopata mesto Karlovac pri Gunduličevi slavnosti in položita v imenu mesta srebrn venec. V isti seji dovolil je mestni zastop pevskemu društvu „Zori“ 200 gld. podpore za člane, ki se udeležijo slavnosti. Zagrebški madjaronski mestni zastopniki pa so odklonili podporo pevskim društvom, ki bodo pa tudi brez njih našla pot do Dubrovnika. Beligradsko pevsko društvo udeleži se korporativno.

— (Banket v proslavo godu dr. Ante Starčevića.) Za banket, ki ga priredi dne 13. t. m. združena hrvatska opozicija na čast dr. Ante Starčevića, priglašajo se iz vseh krajev udeležniki. Celo iz Dubrovnika došli sta dve brzojavni prijavi.

— („Hrvatski Sokol“ v Zagrebu.) Novo izvoljeni odbor Zagrebskega „Sokola“ se je konstituiral in je voljen starosta gosp. dr. Milan Amruš, tajnik g. dr. Car, blagajnik gosp. V. Mosković in poslovodja gosp. Bošnjaković.

— (Narodne trgovce) opozarjamo na današnji inserat o trgovini (prodajalnici) v nekem večjem kraju slovenskega Štajerja, ker jim podaje za etabliranje izvanredno ugodno priliko, kakor vemo iz zanesljivega vira.

— (Razpisana služba.) Na štirirazredni dekliški šoli v Kranji je izpraznjeno mesto četrte učiteljice z dohodki IV. plač. razreda. Prošnje do konca meseca junija pri okr. šolskem svetu v Kranji.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Tristoletnica zmage pri Sisku

dne 22. junija 1893.

Jutri, v nedeljo opoldne, svira vojaška godba v Zvezdi kot 5. št. vzporeda prvokrat: Kranjsko slavnostno koračnico. Ob tristoletnici zmage pri Sisku zložil in domačemu pešpolku št. 17 poklonil Ant. Förster.

Preč. g. prof. dr. Fr. Lampè je slavnostnemu odboru za uporabo prepustil klišeja predstavlajočega podobo bitve pri Sisku v dež. muzeji in načrt bitve po knjigi „Ortelius redivivus“ 1604.

G. G. Fischer podari mladini za slavnostni popoldan vsebino svojega soda-voza z malinjevcem in limonado vred.

Slavnostni odbor prosi n. p. stariše in gg. prodajalce igrac, naj mu blagoizvole za veselico prepustiti otroških godal, bobnov, čak, sabelj, pušk, samostrellov, fantastičnih oblačil (seveda od zdravih otrok), sploh od vsega, česar treba za oborožbo in opravo male črne vojske, ter naj jih pošljejo v kako nabiralnico ali pa vodstvu katerekoli mestne šole.

Razne vesti.

* (Krasna arheološka najdba.) V Delftu izkopali so minoli teden kolosalen kip Apolona, krasno delo, kateremu skoro ni vrste mej ohranjenimi spomeniki starogrške umetnosti, je močno podobno Trurskemu Apolonu in kakor ta izklesano iz mramorja.

* (Odličen morilec.) Jeden najimovitejših poljskih posestnikov v okolici Varšavski, grof Zehokowski, zaljubil se je svoj čas v neko 16letno deklico. Dasi dekle ni bilo imovito, ustavljali so stariši zvezo mej njihovo hčerjo in grofom, na kar sta zaljubljenca sklenila pobeči. Dne 29. maja odpravila sta se grof in deklica na kolodvor, da se odpeljeta v Pariz. Roditelja dekletova sta ubežnika dohitela, a grof se ju je hotel siloma ubraniti ter jel iz revolverja streljati. Očeta dekletovega zadell je v prsi, mater je dvakrat ranil, razen njiju pa še več drugih oseb poškodil. Redarji so od ljubezni besnega plemiča le z naporom vseh sil mogli ukrotiti in ga odpeljati v zapor.

* (Obsojen sodnik.) Okrožno sodišče v Riedu je obsodilo bivšega okrajnega sodnika v Mattinghofenu, Hugona Burgerja, radi poneverjenja uradnih denarjev v znesku 48.000 gld. na — tri leta zapor.

* (Dva samomora.) Nekaj dnij je tega, kar se je ustrelil Dunajski pek Mager in sicer radi materijelne stiske. Naprosil je bil nekega imovitega sorodnika, naj mu posodivečijo svoto, a ta je prošnjo odklonil, dasi je vedel, da Mager ni kriv svoje stiske in da je delaven in pošten človek. Ko se je Mager ustrelil, postal je prej trdosrdni sorodnik malanholičen; žal mu je bilo, da je prouzročil Magerjevo smrt in včeraj se je na Magerjevem grobu ustrelil iz same žalosti.

* (Poštne znamke za nedeljski pokoj) uvedle so se početkom tega meseca v Belgiji. Znamka ima dostavek, da dotičnega pisma ni treba izročati v nedeljo. Minister hoče s takimi znamkami omejiti kolikor mogoče nedeljsko delovanje poštних uradnikov in pismonoš. Odredil je tudi, da so poštni uradi zaprti ob nedeljah od poludneva naprej.

* (Strahovit požar) zanetili so razbojniki v Ramli in Indiji. Užgali so ondotno leseno gledališče. Ogenj se je hitro razširil in pod gledališkimi razvalinami pokopal nad 2000 oseb. Upepelil je mesto ter dve najbližji vasi. Razbojniki so splošno zbegano porabili, da so oplenili mesto in odvedli 40 žen in deklet.

* (Strela udarila je v cerkev) v vasi Ober-Vorschütz na Nemškem minolo nedeljo ravno mej božjo službo. Tri osebe so bile ubite, mnogo pa je bilo ranjenih, posebno v guječ, ki je nastala vsled strahu.

* (Potopljen ladija.) V Genovi potopil se je v pristanišču veliki parobrod severnonemškega Lloydja „Kaiser Wilhelm“ v nedeljo v noči. Kako se je dogodila nesreča, še ni natanko dognano. Ponesrečil ni nikdo. Potopljeni parobrod je bil jeden najlepših omenjene družbe in še le pred štirimi leti zgrajen. Odpluti bi bil moral ravno v Novi York.

* (Nagrada za narodno himno.) Indijska država Gondal se modernizuje in potrebuje v znak svoje kulture tudi posebno narodno himno. Zategadelj je razpisala za besede in za glasbo nagrade 1200 gld., kar je sicer primeroma jako majhen znesek, a po sodbi Gondalovcev še vedno dovolj velik za kako himno.

Književnost.

— Slovensko-nemški slovar. Izdan na troške rajnega knezoškofa Ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Uredil Pleteršnik. Četrsti sešitek. V Ljubljani. Založilo in na svetlo dalo knezoškofijstvo. Tiskala Katoliška Tiskarna. 1893. Str. 241 do 320. Četrsti sešitek prinaša slovarsko gradivo od besede govoričenja do besede izmodrovati.

— Dve novi slovenski šolski knjigi. Naučno ministerstvo aprobiralo je od marljivega profesorja Jakoba Sketa sestavljeno „Slovensko čitanko za tretji razred srednjih šol“ z odlokom od dne 12. majnika 1893. l. št. 9729. — Ravnokar izšla je tudi od tega gospoda pisatelja sestavljena „Slovenska slovstvena čitanka za učiteljska in za sedmi in osmi razred srednjih šol“, stran XII + 411 v 8°. Knjiga se je tiskala v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovci, založila jo je pa c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaji. Cena jej je 1 gld. 50 kr. Naučno ministerstvo je to knjigo že aprobiralo z odlokom od dne 10. majnika 1893. l., št. 8264, tako da jo morejo učenci že rabiti kot šolsko knjigo za prihodnje leto 1894.

— Pokus bibliografije poviesti pobjede kod Siska 22. lipnja 1593 i obsada tvrđje sisačke po Hasan-paši bosanskom u god. 1591. i 1592. Prigodom 300 godišnjice sisačke pobjede sastavio i izdao Mirko Breyer, Križevčanin. U Križevcih. Brzotiskom Gust. Neuberga. Str. 27. V tej elegantno natisnjeni knjižici je zbran ves materijal o bitvi pri Sisku, tako, da je to drobno delce za zgodovinarja neprecenljive važnosti. Žal, da knjižica ni na prodaj. Ta spomenik zajedničke slave posvetil je pisatelj „bratimstvu, slozi i jedinstvu svih Hrvata i Slovenaca“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. junija. V proračunskem odseku avstrijske delegacije je vojni minister sinoči zaupno pojasnil politične in vojaške razmere, da opraviči za pomnožitev vojske zahtevane zneske.

Dunaj 10. junija. Proračunski odsek avstrijske delegacije vzprejel brez premembe proračun vojnega ministerstva o rednih potrebščinah in začel razpravo o izrednih potrebščinah.

Dunaj 10. junija. Grof Taaffe, papežev nuncij, nadškof Gruscha in drugi visoki dostojanstveniki so nadškofu Sembratoviču brzojavno sporočili svoje sožalje. Sembratovič bil v Lvovu na kolodvoru slovesno vzprejet.

Dunaj 10. junija. Pravosodni minister grof Schönborn se je vrnil iz Prage.

Dunaj 10. junija. Poverjeniki ministerstva posvetovali se včeraj o instrukcijah za pooblaščenca, kateri se bodo z odposlanci španske vlade pogajali radi avstrijsko-španske trgovinske pogodbe.

Pečuh 10. junija. Premogarji ustavili vsi delo. Bati se je izgrediv. Vlada odposlala precej vojakov in orožnikov, da vzdrže red.

Beligrad 10. junija. Car povabil je kraljico Natalijo v Peterburg. Natalija se odpelje iz Sinaje začetkom prihodnjega tedna.

Rim 10. junija. Negus Menelik razposlal velesilam naznanilo, da je Italiji odpovedal pogodbo gledé Masave. Minister Brin pojašnjuje to s tem, da je Menelik razposlal okrognico, še predno je došel italijanski poslanik, da začne nova pogajanja.

Dalje v prilogi.

Narodno-gospodarske stvari.

Veliko pitališče za prasce napravil bode kakor smo že poročali — še to poletje v Mostah pri Ljubljani znani posestnik in trgovec gosp. J. Predovič. V tem pitališču bode prostora za 900 prascev, ki se bodo pitali po 5 do 6 mesecev. Oleg potrebnih blefov bode imelo pitališče dva elika basina in bode zvezano po posebnem tiru z žrno železnico. Za povzdigo svinjoreje in za razvoj laninarskega obrta bode ta nova naprava brez dvoma zelo koristna, posebno zdaj, ko se bode odprla domnjska železnica.

Amerikanske zavarovalnice. Različni razlogi nam dajo povod, da odsvetujemo našim čitalcem, stopiti v zvezo z ameriškimi zavarovalnimi družbami, izvzemši se vé posamne jako trdno toječe družbe. Odkar so Amerikanci jeli tekmovali, so postale konkurenčne razmere neznosni, prišlo je celo tako daleč, da dotična družba danes skozi večnjega leto dnij brezplačno nosi risiko svojih novih zavarovancev. Če tudi je to tekmovalje pomamičnih družeb v prvi vrsti občinstvu nekako v prid, s stališča trgovske realnosti in pristočnosti reba se je po robu postaviti takemu demoralizujočemu počenjanju. Zategadelj pobijamo ameriškansko konkurenco, ki skuša osupnenim pokrajincem imponovati z posebnimi vlaki in veselicami, na katerih se mnogo šampanjca popiva, da tem pokrajincem potem svoje špekulacijske police usiljuje.

Železnica iz Špeta do bosenske meje. Generalno nadzorstvo avstr. drž. železnic izdeluje načrt železnice, ki bi peljala iz Špeta do bosenske meje in imela stransko progo v Sinj od postaje Kraj. Nova železnica bi se vezala s progo Janjci-Livno. Tehniška pripravljajna dela vršijo tri inženerski oddelki in bodo ista dogotovili do srede tega meseca.

Črnogorska železnica. Črnogorski knez namerava baje zgraditi ozkotirno železnico po Cetinjski dolini. Za to podjetje bi bilo potrebno 6 milijonov frankov. Ker spremlja na sedanjem potovanju kneza tudi njegov finančni minister Matanović, se sodi, da bo knez pri tej priliki rešiti finančno strau tega važnega projekta.

Listnica uredništva.

Gosp. dr. Emil Klimek na Bledu: Vi nam pišete: Slavno uredništvo! Ne sklicajoc se na § 19. tisk. zak., ampak apelirajoc do Vaše lojalnosti, prosim uljudno, da priobčite v najbližji številki Vašega cenjenega časopisa priloženi popravek.

Povodom volitev v zdravniško zbornico napadel me je nek gospod incognito na precej neplemit način v Vašem cenjenem listu z dne 26. maja t. l. — Da si ne ljubim javnosti, sem vendar primoran sledeče objaviti, da se krivo mnenje ne bode razširjevalo in da bode o tej stvari vsak sam lahko sodil:

Res je, da sem potomec praslovanske rodbine, da sem bil, sem in bodem Slovan in posebno še vnet prijatelj naroda slovenskega, „čegar kruh jem“.

Slovenščine sem toliko vešč, da priprosto ljudstvo niti ne slut, da nisem Slovenec.

Vender svoje sedanje službe nisem dobil zato, ker sem „kazal svoje slovansko prepričanje“, ampak, ker se za tako borno službo nihče drugi ni oglašil.

Kar se tiče volitve v zdravniško zbornico, je resnica to, da nisem bil nikdar kandidat „nemške stranke“, da kot Slovan, ki svojega slovanskega prepričanja ne skriva, kandidat nemške stranke niti nisem mogel biti, da se te volitve sploh nisem udeležil, in sicer zato ne, ker sem mej vsemi volilci tega volilnega okrožja poznal le jednega kot Nemca.

Kljub temu bil sem izvoljen v zdravniško zbornico kot namestnik z 2. rec: dvema glasovoma!! Dasi svojima neznanima volilcema ne morem iz tega razloga biti hvaležen, mi je ta izvolitev vendar nekako zadoščenje, ker sem jedini ud zdr. zbornice kranjske, kateri ni bil izvoljen zato, ker je Slovenec, ali ker je Nemec; dalje sem jedini ud zdr. zbornice, ki ni sam za se glasoval. — Zaradi tega tudi ne maram v prihodnjo zdr. zbornico nastopiti, naj že ta čudna komedija o umobolnem in o slepem zdravniku-volilcu izpade kakorkoli.

Slednjič naj še omenim, da se niti najmanje nisem trgal za službo v Kočevju, ker sta mi protekcija in nepotizem zoperna. — Moji prošnji za to službo ste bili tako lakonično pisani, da ste obudili splošno občudovanje in veselost.

Na Bledu, 8 junija 1893.

Dr. Emil Klimek.

Čudno načelo je sicer, žugati listu najprej s tožbo, potem pa apelovati na njegovo lojalnost. Po našem prepričanju nas tudi noben zakon ne veže, popravljati to, česar nikdar trdili nismo — a navzlic temu objavili smo tu Vaš zagovor, ker je baš ta zagovor najsičajnejši dokaz, da Vam nismo delali nikakeršne krivice, čestiti gospod doktor! „Slovenski Narod“ (in ne kak „inkognito-gospod“) očital Vam je, da ste se pri volitvi v zdravniško zbornico izneverili narodni stranki, akoravno ste preje vedno naglašali svoje slovansko. To in nič drugo je bilo naše očitjanje. Sedaj sami priznavate, da se volitve niste udeležili. Vi torej niste hoteli glasovati za narodna kandidata, akoravno Vas je narodni volilni odbor za to naprosil, kakor se nam je zadržilo na najkompetentnejšem mestu. Istotako ste morali vedeti, da niste kandidat narodne stranke, da Vas je torej morala voliti le nasprotna i. e. nemška stranka in vendar niti sami ne trdite, da ste se že izrecno odpovedali izvolitvi. Ni-li bil ta Vaš molk znamenje, da ste bili vedoma

kandidat protinarodne stranke? V čem leži torej neplemenitost našega napada, v čem krivica, ki smo jo Vam baje delali?! Ocenio Vaših razlogov prepuščamo Vašim gg. kolegom in mi naglašamo le še to, da je v naših očeh prazna in puhla fraza tisto slovansko, ki se kaže le v besedi, v dejanjih pa se zatajuje. Zdravi!

Gosp. dopisniku z Bleda: Iz predstoječega popravka blagovolite se prepričati, da nismo nikakoršne krivice delali g. dr. Klimeku in da ni brez razloga močno omajano naše prejšnje zaupanje v slovansko gospoda doktorja. Sicer pa hvala na Vaši rodoljubni skrbi. Bog in narod! — Gosp. K. v Gradci: Vaše poročilo o prvem delu izleta Triglavov je pač že močno zastarelo, ker smo o tem poročali že v ponedeljek. Pošljite nam vsaj takoj poročilo o drugem delu izleta v Žalec. Sicer pa obžalujemo, da se nam taka poročila ne pošiljajo točno. Saj bi bilo to vender v prvi vrsti v interesu dijaštva samega. Pa brez zamere! — G. X. v Lj. Na Vaše vprašanje moramo Vam žalibog odgovoriti, da niti gospod deželni predsednik, niti gospod deželni glavar nista počastila koncerta „Glasbene Matice“.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljic se ne pošilja 3 (18—8)

Tujci:

9. junija.

Pri Maillet: Löwy, Goldman, Baumgartner, Raus, Mayer, Escenasy, Mandl, Feldman, Turman, Dr. Lukas, Lehrer z Dunaja. — Vitez pl. Spindler, Lebnayr, Lenard iz Gradca. — Holzer iz Gorice. — Dr. Kenda iz Vipave. — Casper iz Kočevja. — Kohn iz Linca. — Mazzaroli iz Trsta.

Pri Slonu: Skoda, Fleischl, vitez pl. Schneid, Penzias, Hruby, Zopp, Koudela z Dunaja. — Horak iz Kamnika. — Chiasi iz Pulja. — Devetak, Superina iz Reke. — Poh iz Gradca.

Umrli so v Ljubljani:

8. junija: Janez Sarabon, poslovođe sin, 9 let, sv. Petra cesta št. 53, škarlatica in davica. — Reza Gorše, detektivna žena, 70 let, Konjušne ulice št. 1, vodenica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. junija	7. zjutraj	738.1 mm.	16.8° C	sl. vzh.	obl.	0.01 mm.
	2. popol.	736.4 mm.	21.4° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	737.3 mm.	14.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 17.7°, za 0.4° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. junija 1893.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	457,579.000 gld. (— 5,131.000 gld.)	
Zaklad v gotovini	289,117.000 „ (— 513.000 „)	
Portfelj	163,907.000 „ (— 39,997.000 „)	
Lombard	21,978.000 „ (— 198.000 „)	
Davka prosta bankovčena rezerva	34,106.000 „ (+ 4,643.000 „)	
Drž. not v prometu	312,043.000 „ (— 451.000 „)	

Dunajska borza

dné 10. junija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.35	98.35
Srebrna renta	98.25	98.05
Zlata renta	117.10	117.35
4% kronska renta	96.50	96.50
Akcije narodne banke	994.—	990.—
Kreditne akcije	343.25	341.25
Londonske akcije	122.95	122.95
Srebro	—	—
Napol.	9.77 1/2	9.79
C. kr. cekini	5.84	5.85
Nemške marke	60.10	60.22 1/2

Dné 9. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195 „ —
Ogerska zlata renta 4%	115 „ 85
Ogerska papirna renta 5%	— „ —
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122 „ —
Kreditne srečke po 100 gld.	197 „ —
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 25
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150 „ 30
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	260 „ —

Prospekti o zdravstvi in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastoj in frankovano.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (5—4)
Mattoni's Giesshübler slatine.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 08 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne v Kamnik.
„ 6. „ 50 „ zvečer v Kamnik.
„ 10. „ 10 „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.
„ 9. „ 55 „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—124)

Hiša z vrtom

v Parnih ulicah št. 11

se prodaja iz proste roke. Več se izve pri g. A. Aubeln na Sv. Petra cesti št. 7. (605—1)

Iščejo se nujno:

Gospodinja k otrokom, ki so brez matere, finejša kuharica k dvema osebama. Korošica ima prednost; starejša hišina za hotel (jako pridobitna služba); zaračunajoča natakarica za tu in drugod; kuharica za restavracijo, 20—25 gld.; preprosta hišina za na deželo (tudi začetrnica); tudi se išče za jako mirno stranko (2 osebi) stanovanje, soba, kabinet, kuhinja, v mestu, v prtilici ali v prvem nadstropju, ki se lahko odda takoj ali pozneje.

Posredovalnica Flux na Bregu 6.

200 hektolitrov dobrega

4 in 5 let starega vina

lastnega pridelka

proda pod garancijo po primerni ceni

Jan. Zechner

(614—1)

v Brežicah (Štirska).

Maščobo

za vozove, usnje in kopita, karbolineum, olje za kmetijske stroje in vse druge smolne proizvode najboljšee kakovosti in po najnižjih cenah priporoča (324—20)

H. WEBER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 6.

Klavirje

izdelujem in prodajam po najnižji vseh dozdanih cen, v jako ukusni obliki in s prijetno donečim glasom, s celimi železnimi okviri, na ravno in križem strunje po ameriškanski sestavi. (504—5)

MARTIN ROPAS

c. kr. priv. izdelovatelj klavirjev v Celji.

ZAKUP

zaradi zagotavljanja predmetov ovsa, sena

Zakupna obravnava bode				Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posadkinih čet, zavodov in deželnoobrambovskih oddelkov.														Priloga									
dne	v postaji in v preskrbovalnem magacinu	za zakupno postajo	s konkurenčnimi kraji	Za čas		na dan							na mesec														
				od	do	ovsa		sena			slame za		poleti				po zimi										
						3360	4200	3400	4500	5600	škopo	steljo	postelje	metkih	trilih	premoga	koaksa	stearinovi sveč	metkih	trilih	premoga	koaksa	sveč				
						gramov						meterskih centov	282 kg	423 kg	premoga	koaksa	stearinovi sveč	282 kg	423 kg	premoga	koaksa	sveč					
porcij						kubičnih metrov	metersk. centov	kg	kubičnih metrov	metersk. centov	kg																
17. julija 1893	Gradeo	Gradeo Schattleiten Bruk ob M. Ljubno Marein Judenburg	— — — — —	1. septembra 1893	1. junija 1894	31. avgusta 1894	—	—	409	332	74	72	815	481	—	68	472	—	—	—	238	2010	—	—	—		
							—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	
							6	—	—	6	—	—	—	6	42	—	8	—	—	—	—	50	—	—	—	72	
							2	—	—	2	—	—	—	2	10	3	—	10	—	—	—	5	—	30	—	24	
							3	—	—	3	—	—	—	3	6	—	1	—	—	—	—	8	—	—	—	36	
							6	—	—	6	—	—	—	6	38	2	—	38	—	—	—	6	—	165	—	72	
13. julija 1893	Maribor	Maribor Ptuj Celje Strass Radgona	— — — — —							—	—	500	100	—	—	680	255	40	5	88	—	—	40	100	450	—	—
							6	8	8	6	—	—	—	14	130	—	11	—	—	—	—	60	—	—	—	196	
							12	—	—	12	—	—	—	12	108	—	2	54	—	—	—	6	280	—	—	147	
							—	—	189	7	—	—	—	196	23	1	—	17	—	—	—	2	—	94	—	—	
							—	—	54	81	—	—	—	135	60	—	6	—	—	—	—	20	—	—	—	—	
11. julija 1893	Ljubljana	Ljubljana Toplice	— —							—	—	51	129	—	—	180	286	5	48	96	—	—	15	175	542	—	—
				—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10. julija 1893	Celovec	Celovec Št. Vid ob G. Beljak Trbiž Malborget Predil (zapor soteske) Jezernica (zapor doline pri Raiblu) Bovec z zaporom Bovske doline Wolfsberg	St. Peter — Jezernica — — — — —				—	—	238	155	—	—	393	250	—	—	18	—	—	—	—	124	—	—			
				—	—	—	150	7	—	—	—	157	20	5	—	—	—	—	27	—	—	—	—				
				—	—	—	452	30	—	—	—	482	100	—	10	—	—	—	30	110	—	—	—				
				8	—	—	8	—	—	—	8	40	—	9	—	—	—	—	48	—	—	—	98				
				—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	3	—	—	—	—	24	—	—	—	—				
				—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	8	—	—	—	—				
				—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—				
				—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	10	—	—	—	—				
				—	—	—	150	7	—	—	—	157	20	—	3	—	—	—	15	—	—	—	—				
5. julija 1893	Trst	Trst Koper	— —	1. septembra 1893	1. junija 1894	31. avgusta 1894	—	—	—	40	—	—	40	260	—	—	50	10	3	—	—	200	50	5	—		
							—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	
7. julija 1893	Gorica	Gorica Gradiška	— —				—	—	—	54	99	—	—	—	153	110	—	38	20	—	—	135	88	—	—	—	
				—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	4	—	—	—	—				
3. julija 1893	Pulj	Pulj	—				—	—	—	—	—	50	32	—	—	210	—	—	—	—	532	—	—	—			

AZGLAS

rv, premoga, koaksa in sveč za leto 1893.

letna potrebščina znaša

posteljo	mečkih	trdih	premoga	koaksa	stearinovih sveč
kubičnih metrov	metersk. centov	kg			
250	1900	14900			
21					
108	222				
30	48	240			
15	54				
100	48	1218			
113	480	630	3228		
210	426				
180	96	2004			
46	18	666			
94	312				
70	120	1100	2030		
12	9				
00		852			
80	192				
00	240	660			
60	342				
40	162				
8	54				
8	42				
8	66				
80	108				
10	1500	360	48		
9	36				
10	1040	650			
12	36				
6	4452				

Specijalni pogoji:

1. Za postajo **Gradec** morejo se alternativno staviti tudi ponudbe za eventuelno zalaganje letne potrebščine vseh predmetov, izveniši drva in premog. Pri zalagalnih ponudbah imajo se ustaviti cene, uštevišitino in druge davščine za meterski cent do skladišča za seno in slamo v Gradcu. V tem slučaju potrebovalo se bode 12.100 q sena 221 q slame za škope 5050 q slame za steljo in 1900 q slame za posteljo.

Za oddajo so določeni nastopni oddajni roki: za seno po 1600 q v mesecih od avgusta do konca novembra 1893 koncem meseca decembra 1893 in januarja 1894 po 1250 q in koncem meseca februarja do maja 1894 po 800 q; za slamo za steljo 700 q v meseci avgustu, v mesecih septembra 1893 do aprila 1894 po 500 q in v maju 1894 350 q; za slamo za postelje v mesecih avgust do oktobra 1893 po 100 q; v mesecih november 1893 do februarja 1894 po 300 q, v mesecih marec in april 1894 po 200 q; za slamo za škope po 60 q v mesecih avgust, november 1893, januar 1894 in 41 q v meseci marcu 1894. Pošiljatve za avgust 1893 morajo se vsekakor do 15. tistega m. odpraviti. V ostalem pa veljajo za take ponudbe določbe, ki se nahajajo v na ogled razloženem zvezku pogojev za pogodbeni kup.

2. V Gradcu se izgovarja oddaja Wieserskega svetlega premoga za c. in kr. garnizijsko bolnico št. 7, in sicer mesečno po leti po 20 in mesečno po zimi po 150 q, potem za c. in kr. infanterijsko kadetno šolo v Liebenau-u in sicer mesečno po leti po 40 in mesečno po zimi po 170 q.

3. V Gradcu se mora zakupniku v porabo prepustiti erarično shranišče za seno in slamo proti letni najemnini 360 gld., in proti zavarovanju za čas najema in sponaba erarične centesimalne mostne tehtnice proti plačilu odškodnine za obrabo, katere visokost se pogodi.

1. Za postajo **Maribor** se vsprejemajo tudi alternativne ponudbe na eventuelno zalaganje letne potrebščine predmetov seno, slama in drva, pri čemer so določeni sledeči oddajni roki: za seno v avgustu 1893 900 q, septembru 1893 1200 q, od oktobra 1893 do konca aprila 1894 mesečno po 700 q in v maju 1894 ostanek 848 q; za slamo za steljo od avgusta do konca oktobra 1893 600 q, od novembra 1893 do konca marca 1894 mesečno po 400 q in v aprilu 1894 ostanek 419 q; za slamo za postelje od septembra do konca novembra 1893 mesečno po 100 q, v decembru 1893 ostanek 113 q; za drva od avgusta do konca novembra 1893 mesečno 140 m³ trdih in 100 m³ mečkih in v decembru 1893 ostanek 70 m³ trdih in 80 m³ mečkih drv. Za take ponudbe veljajo določbe, ki se nahajajo v zvezku pogojev za pogodbeni kup, razporeženem na ogled.

2. Za tretjino potrebščine premoga v Mariboru se zahteva boljše vrste nego je Lankoviška.

3. V postajah **Maribor, Celje in Ptuj** more se zakupovalcu za zakupno dobo prepustiti v porabo shranišče za seno in slamo v Mariboru za 364 gld., v Celji 40 gld. in v Ptuj 30 gld. letne najemnine in proti zavarovanju teh predmetov. Nadalje se mora zakupniku za drva prepustiti v porabo erarični drvnik v Mariboru proti letni najemnini 100 gld., v Celji 50 gld. in v Ptuj 50 gld., ako se ne porabi za premog, sicer 15 gld. in za premogovo skladišče v Celji 16 gld.

1. Za potrebščino infanterijske vojašnice v **Ljubljani** se vsprejemajo tudi ponudbe za koaks in za c. in kr. garnizijsko bolnico št. 8. ponudbe za Ljubljansko šoto.

2. Dne 1. septembra 1893 potrebovalo se bode v postaji Ljubljana kaci 600 q slame, da se ž njo napolnijo slamnice.

1. V postajah **Celovec in Beljak** se reflektuje le na oddajo Fohnsdorfskega premoga.
2. Zakupniku za drva v **Beljaku** se lahko prepusti erarični drvnik proti letni najemnini 6 gld. za ves čas pogodbe v porabo.
3. O priliki polnitve slamnjač s slamo, ki se bode vršila dne 1. septembra 1893, se zviša potrebščina slame za postelje o tem terminu v vseh postajah oskrbovalnega okraja celovškega za kakih 110%.

1. Za postajo **Trst** vsprejemajo se tudi poleg tega zalagalne ponudbe za 2400 m³ trdih drv (izključivši potrebne drogeve) in so oddajni obroki takole določeni: sredi oktobra t. l. 800 m³ v mesecih november in december 1893 po 800 m³.
2. Natančnejši pogoji za to zalaganje se nahajajo v zvezku za pogodbeni kup razporeženem na ogled.
3. Potrebščina slame za postelje iznaša v Trstu 550 q in v Kopru 6 q za 1. april 1894.

1. Za postajo **Gorico-Gradiška** morejo se staviti tudi alternativne ponudbe za eventuelno zalaganje letne potrebščine trdih drv v enakih mesečnih rokih v mesecih od avgusta 1893 do aprila 1894, o cenah se nahajajo natančnejši pogoji v zvezku pogojev za pogodbeni kup.

2. Zakupniku v **Gorici** moreta se prepustiti v porabo erarični shranišči za seno in slamo za pogodbeno dobo proti letni najemnini 180 gld., plačanju hišno najemniškega davka in zavarovanju teh predmetov.

1. Za postajo **Pulj** vsprejemajo se tudi ponudbe za zalaganje 1026 q sena, mej tem 60 q stlačenega sena, 306 q slame za steljo, 96 q slame za postelje, in 2500 m³ trdih drv a 423 kg in 4500 q premoga. Zalagalni obroki se določujejo tako-le: za seno v mesecih od avgusta do novembra 1893 po 200 q in za december 1893 226 q za slamo za steljo in za postelje: avgust in september 1893. Za drva: do konca septembra 1893 1500 m³ in do konca aprila 1894 1000 m³. Za premog v poletnih mesecih po 210 q in v zimskih mesecih po 532 q.

2. V ponudbah za seno in slamo se mora izrecno povedati, če se glase za stlačeno ali zmešano seno ali slamo, natančnejši pogoji nahajajo se v zvezku pogojev za pogodbeni kup razporeženem na ogled.

Opazka. Ponudbe za dobavo stvari, označenih mej „specijalnimi pogoji“ mogó se staviti po točki II. knjižice o pogojih za nakup tudi za deljene množine, a samo če se navede doba za dobavo. Razven poprej navedenih oskrbnih potrebščin in potrebščin za četna koncentrovanja v zakupni postaji z morebitno 25% večjo potrebščino, mora zakupnik preskrbeti potrebščino za k vojaškim vajam poklicane dopustnike, rezervnike in deželne brambovce po aktuvelnih pogodbenih cenah, zatem potrebščino krme lastnih konj častnikov in takih, ki so ž njimi v isti vrsti.

Potrebščina za prehode ima se ponuditi po točki IV. zvezka pogojev.

Splošni pogoji.

1. Pri teh javnih dobavnih obravnavah se bode oziralo samo na pismene ponudbe. Narejene morajo biti po priloženem formularji in imeti kolek za 50 kr. za polo. Zapečateni ponudbe imajo zgoraj omenjene obravnavne dni vsaj do 10. ure dopoldne doiti dotičnim vojaškim oskrbovalnim magacinom (točka XVII. zvezka pogojev); na poznejše ali v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenin postavke v številkah in pismenih ne ujemala, velja postavke v pismenih za pravi. Vsaki popravi v ponudbi pridejati ima ponudnik svoj podpis.

2. Natančnejši pogoji se lahko slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne pri dotičnih preskrbovalnih magacinih, potem pri političnih okrajnih oblastvih in deželnih gospodarskih društvi ogledajo, kjer leže nalašč za to obravnavo napravljeni zvezki pogojev z dne 10. junija 1893 na ogled. Zvezki pogojev dobé se proti plačilu 4 kr. za tiskano polo pri vseh vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti.

3. Vsak ponudnik, izvemši podjetnike v pogodbeni zaveznosti stoječe, kot popolnem preverjene in obravnavni komisiji znane kot zmožne in zaupne, ima, ne oziraje se na njegovo kavcijo, o zmožnosti in zadostnem premoženju za prevzete navedenega podjetja dobiti soliditetno in zmožnostno spričevalo in sicer, če ima protokolovano firmo, od trgovske in obrtne zbornice, sicer pa od pristojnega političnega oblastva prve instance. Spričevalo ne sme biti nad 2 meseca staro in ima na prošnjo podjetnika pri trgovski in obrtni zbornici, oziroma političnem oblastvu vsaj v dan pred obravnavo doiti dotičnemu vojaškemu preskrbovalnemu magacinu. Posledice kake morebitne zamude zadevajo vsekako le podjetnika.

4. Vsak ponudnik, ki nima pravice do oproščenja, mora zagotoviti svojo ponudbo s 5% varščino od vrednosti vse za oddajo določene množine. Varščina se ne sme pridejati ponudbi, temveč se mora s ponudbo v posebnem kuvertu tako odposlati, da varščino opravičenec lahko prevzame ne da bi odprl zapečateni ponudbo. Varščini je pridejati tudi njena specifikacija, ravno tako se mora varščina v ponudbi specifikovati. Občine so ulaganja varščine in kavcije vsekako oproščene in se kakor tudi kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo na razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin. Ti imajo glede kakovosti in cene prednost pri jednaci ponudbah pred drugimi podjetniki, morajo pa svojim ponudbam prilagati spričevalo dotičnih gospodarskih korporacij svojega okrožja, v kojih se potrja, da so zares producenti ter da vso ponujano količino sami proizvajajo, če niso ti podatki vojaškemu oblastvu, kjer se ponudba vlaga, brezdvomno znani. Producentom se more oproščenje ulaganja varščine in kavcije dovoliti le za predmete, katere sami proizvajajo; izjaviti pa morajo v ponudbah, da za spolnjenje prevzetih zavezanih jamčijo s svojim premoženjem. Na ponudbe, v katerih se izgovarja ponižanje kavcije, ki se ima po prepisih uložiti, se ne bode oziralo.

V Gradci, dne 2. junija 1893.

5. Skupne ponudbe, to je ponudbe, v katerih se izgovarja, da se prevzame preskrbovanje kakega predmeta le, če se hkratu dobi oddaja jednega ali več drugih predmetov ali oddaja predmetov za več postaj, dopuščajo se praviloma le: a) za vse predmete krme v postajah, v katerih ni več nego jedna baterija ali eden eskadron; b) za predmeta seno in slamo v vseh postajah in c) za drva in premog v vseh postajah. Pa tudi te skupne ponudbe smejo se staviti le za jedno postajo s konkurenčnimi kraji.

6. Oddajati je predmete neposredno onim, kateri jih imajo pravico dobivati. Slamo za postelje in kurivo morajo zakupniki četam dovažati v njihova bivališča. Oddaja slame za postelje potom zakupa začena v postajah Gradec (izjemši garnizijsko bolnico št. 7), Bruck na Muri, Marein, Judenburg, Maribor, Ptuj, Celje, Strass, Radgona, Gorica in Gradiška dne 1. marčija 1894. Za prevažanje predmetov v konkurenčne kraje mora se v zmislu točke XVII. zvezka pogojev staviti posebno ponudbo, ker sicer bi se zmatrало, da je prevažanje obseženo že v ponujenih cenah. Pri jednaci ponudbah za prevažanje ima ponudba onega, ki je dobil zakup, prednost.

7. Opozarja se posebno na spremembe v členih VII. in VIII. knjižice o zakupnih pogojih, tičeče se dovoljenih olajšav glede vzdržavanja rezervne zaloge ovsa.

8. Ponudniki se odreko, da ne zahtevajo, da bi se vojna uprava glede izjave o vsprejetji ponudbe morala držati v § 862. občuega državlanskega zakonika, potem v členih 318 in 319 avstrijskega trgovskega zakona določenih rokov, v katerih se je izjaviti, če se vsprejme ponudba.

9. Oddaja preskrbovalnih potrebščin vrši se praviloma v nastopnih rokih: Krma od 5 do 5 dni, slama za postelje v januarju, maji in septembru vsacega leta, kurivo vsacega 1. in 15. dne vsacega meseca. Če krajevne razmere in interes čete brez večjih stroškov za vojaški erar dopuščajo, morejo se razpisani dobavni roki za krmo raztegniti na 10 do 15 dni.

10. Cene za nakup staviti se imajo uštevisi užitnino s dokladami, mitnino, carino in druge davščine; od porcije ovsa à 3360 gr, od porcije sena à 5600 gr, in alternativno od porcije otave po 5600 gr, od porcije slame za škopo à 850 gr, od porcije slame za steljo à 1700 gr, od meterskega centa slame za postelje, od kubičnega metra trdega ali mehkega lesa z izrecnim označenjem vrste drv in dolžine polen, od meterskega centa premoga, pri čemer se ima povedati iz kakega premogovnika in krajevne lege da je. Kjer premog glede gorivne sile ni znan, mora podjetnik pred obravnavo prositi, da se odredi kemična analiza. Namesto trdih drv morejo se ponuditi tudi mehka. Ponudbe za mešan les so izjemno dovoljene le tedaj, če je zaradi lokalnih razmer težavno preskrbeti le jedno vrsto drv, in ponudnik ima določno povedati odstotek pri mešanih vrstah drv. V slami za steljo biti mora če mogoče $\frac{1}{4}$ otepne slame in se lahko ponudi kot celota po jednej ceni ali pa obe vrsti zase (kot otepna in kot strojna [zmeden] slama) in po posebnih cenah. Oni predmeti, kateri se bodo porabili šele leta 1894., plačajo se tudi šele leta 1894.

11. Zakupniki so izključeni od olajšav železniškega vojaškega tarifa. Vojakov preskrbovalnega skladišča dosihdob ni moči dajati v pomoč zakupnikom.

12. Vojaška uprava pridržuje si pravico, da sme oddati kake morebitno razpoložive zaloge, prepečenec ali druge surogatne predmete mej pogodbeno dobo.

13. Vsak ponudnik ima v svoji ponudbi izrecno izjaviti, da so njemu znane določbe za to obravnavo pripravljenega zvezka pogojev dno. dne 10. junija 1893 in da se jim popolnoma podvrže. Ponudbe, ki obsegajo krajšo nego 14dnevno zavezanost, se odklonijo.

14. V Mareinu se more oddaja predmetov za krmo v sporazumljenji s c. in kr. četami zagotoviti akordnim potom.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Ponudbeni formular.

Jaz po dpisanec izjavljam s tem vsled razglasa št. 4135 dno Gradec z dne 2. junija 1893, da hočem oddajati zakupnim potom za zakupno postajo s konkurenčnimi kraji:

Porcijo ovsa à 3360 gr po kr. reci:

"	v vezanem stanju	sena à 5600 gr po kr. reci:
"		slame za krmo (ječmenove, ovsene, pšenične, sorščine slame) à 850 gr po kr. reci:
"		slame za steljo (strojne ali zmešane slame, četrtna otepne slame) à 1700 gr po kr. reci:
" meterski cent		slame za postelje (otepne slame v celih bilkah) po kr. reci:
1 kubični meter trdih bukovih (mehkih) drv, neplavljenih po gld.		kr. reci:
1 meterski cent premoga iz premogovnika premogove jame po		kr. reci:

za čas od do 189., preskrbovanje prohodov po točkah . . . zvezka pogojev preskrbovati in za ponudbo jamčiti s priloženo varščino gld. kr. obstoječo iz

Nadalje se zavezujem, če dobim zakup, vsaj v 14. dneh po uradni objavi dopolniti varščino v 10odstotno kavcijo in dajem vojaški upravi pravico, ko bi to opustil, da sama to dopolnitev izvede s pridržavanjem zakupnega zaslužka.

V ostalem se podvržem razven pogojev naznanjenih v razglasu tudi pogojem, ki se nahajajo v zvezku pogojev napravljenem za razpisano obravnavo dno. dne 10. junija 1893.

Kakor vidno iz priloženega odloka v se je moje spričevalo o zmožnosti in solidnosti neposredno odposlalo vojaškemu preskrbovalnemu magacinu.

I. dne 1893.

I. I. stanujoč v I.

Formular za kuvert ponudbe.

C. in kr.

vojaškemu preskrbovalnemu magacinu

v

Ponudba vsled razglasa št. 4135 za zakupno obravnavo z dne

I.

Za želodec.

(332—17)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učink uje na želodec osvežujoče, krepilo, vzbuja tek n pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Od 1. julija t. l.

se odda na izvrstnem prostoru nasproti župne cerkve
jako lepa

prodajalnica

popolnoma urejena za trgovino z mešanim blagom
s prav ugodnimi pogoji. Dosedanji letni promet brez dežel-
nih pridelkov znaša 36 do 40.000 gld. Izvredno dober
trgovski prostor. — Več se izve pri upravitelstvu „Slov.
Naroda“ in povz iz prijaznosti gospod **Kavčič**, knjigo-
vodja pri gospodu **Urbanu** v Ljubljani. (593—2)

Kwizdina

protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno bolesti ute-
šujoče domače sredstvo.

Cena 1/2 steklenici avstr. velj. gld. 1.—
1/2 steklenici avstr. velj. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. (210—7)

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrecno

Kwizdina protinova tekočina

iz okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

Odkrivan s častno diplomom in zlato kolajno v Londonu 1893 in z
(173-18) zlato kolajno v Bruslju 1892.

Najboljše sredstvo

za želodec,

katero želodec in opravi-
labavnih delov života krepča
in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Cena 1 steklenici
10 novč.

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojskih po 12 steklenic
in več. Zabojski z 12 steklenic stane gld. 1-36; s 24
gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 44 gld. 4-26; 55 steklenic
tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5-26; 110 stekl.
gld. 10-30. Poštno plača vedno naročnik.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162—18)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno
iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz naj-
boljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platneum
civilhom preoblečeni ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri
naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji**
luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapciran modroc na pe-
resih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu na-
menu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na-
vadne velikosti po 8 gld. 90 soldov;
z afrikom tapcirane in s civilhom preoblečene
po 15 gld. (714—74)

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja
in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se
kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudi se sem se nakupiti **najboljše blago** po **najnižji ceni**, za
to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v
tem smislu postreči za najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za**
zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.

V zalogi imam bodem vedno najboljši **roman in portland cement,**
stare železniške šine za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni
traverze, i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinije okove
za okna in vrata, **okove za voze, vezi i. t. d.**

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinkaste in pocinkane plo-**
ščevine ter strešnega papirja.

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174—18)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Št. 11.336. (612—1)

Razglas.

Od občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane ustanovljeni
štipendij letnih 250 gld. za obiskovanje
obrtne šole v Gradcu

razpisuje se v podeljenje za **dobo 2 let**, počenši od prihodnjega šolskega
leta.

Do tega štipendija imajo pravico učenci, ki so že dovršili ali dovršijo
letos z dobrim uspehom obrtno-nadaljevalno šolo v Ljubljani, tudi če so
zmožni samo slovenskega jezika. Prednost pa imajo oni učenci, ki uživajo v
Ljubljani domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s kratnim listom, z domovnico ter s šolskimi spri-
čevali, položiti je pri **vodstvu tukajšnje obrtne nadaljevalne**
šole do 15. julija letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 8 junija 1893.

Jos. Seunig v Ljubljani

Slonove ulice

priporoča svojo

veliko zalogo vsakovrstnega usnja,

najboljših **podplatov** po tovarniški ceni, gld. 135.— do gld. 145.— za 100 kil.,
dalje vse **čevlarsko orodje** in **potrebščine za čevljarje.**

Tudi ima samoprodajo za Kranjsko najnovejšega **kozvanega kavč-**
kovskega urbasa (Kautschuk Oberleder), ki ima to neprecenljivo svojstvo, da
ostane zmirom **mehak**, ne **poka** in da je **nepremočljiv**. Treba se je le
o izvrstnosti blaga in nizki ceni prepričati. (615—3)

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

— **urar** —

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11
(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (194—23)

in vseh v to stroko spadajočih stvari **po naj-**
nižjih cenah.

Popravlja izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

EQUITABLE

zjedinenih držav zavarovalno društvo za življenje
v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaji „Stock im Eisenplatz“ v svoji palači.

Računski sklep leta 1891.:

I. Dohodki gld. 97.637.359-63
Izdatki „ 57.417.712-78
Prebitok „ „ gld. 40.219.646-85
II. Premo-
ženje „ gld. 340.496.295-95
Obveze po
4°/103¹/₂ 274.763.944-55
Zaklad dobičkov „ „ 65.732.451-40

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje za življenje.

Ima največje dohodke tako v obče, kakor posebej še od premij. Ima najvišji prebitok dohodki nad izdatki in največji zaklad dobičkov.

To društvo je sklenilo let 1891. največ novh pogodb in sicer za „ „ gld. 582.795.827-50

pri njem je bilo največ kapitala zavarovanega „ „ 2.012.236.392-50

ima največji prirastek zavarovanega kapitala „ „ 210.580.457-50

ima največji prirastek v premoženju „ „ 42.387.184-78

ima največji prirastek v dobičkovem zakladu „ „ 6.381.333-05

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaji, katera je vredna gld. 2.300.000.—.

Uspehi

dvajsetletnih tontin*) društva „Equitable“.
Podlaga izplačevanj 1. 1892.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vrednost police v gotovini	Polica opuščena premij in plačila za sluč. smrti
30	gld. 454.—	gld. 539.—
35	527-60	651.—
40	626.—	798.—
45	759-40	917.—
50	943-60	1291.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

Starost	Vrednost police v gotovini	Polica opuščena premij in plačila za sluč. smrti
30	gld. 607-20	gld. 862.—
35	681-60	986.—
40	776-60	1140.—
45	900-60	1313.—
50	1087-60	1638.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

Starost	Vrednost police v gotovini	Polica opuščena premij in plačila za sluč. smrti
30	gld. 970-60	gld. 1632.—
35	995-80	1667.—
40	1035-60	1727.—
45	1190-80	1834.—
50	1209.—	2034.—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrneje se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplaćane premije 2¹/₄ do 4³/₈%, po tabeli II. z 4³/₈ do 5³/₈%, po tabeli X. z 6³/₈ do 7%, jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do četverno vsoto vplaćanih premij.

Tako zvana prosta tontina, neka poltontina z nekoliko večjimi premijami, dopušća po preteku jednega leta popolno svobodo za potovanje, prebivanje in poklic, izvzemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moći izpodbiti, po preteku treh let pa ne more več zapasti in jo je z ozirom na tontino pri regulovanju moći urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Stajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci in (789-13)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Tinct. capsici compes.

(PAIN-EXPELLER)

pripraven v Richtrově lékárně v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhev s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Ljubljanski kavarnarji

so sklenili, da bodo prodajali od 11. junija t. l. počenš (609)

črno kavo po 12 kr.

!v Chikago! (513-9)
k veleznameniti
Kolombovi svetovni razstavi
priporočam najugodnejše kombinirane vozne listke od Ljubljane do Chikago in nazaj I. in II. razred po gld. 245.— in III. razred po gld. 370.— in isto mejnarodna potovalna pisarna Josip Paulin v Ljubljani.
Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolago.
Voznja naj se prej ko prej zagotovi.

Svetovna razstava v Čikagi.

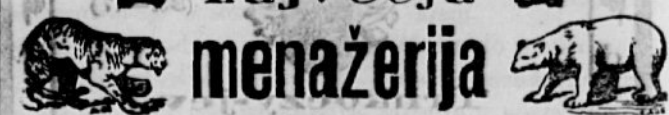
Vozni listki v AMERIKO (360-10) pri nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**
Pojasnila zastopj.

V Ljubljani v Lattermanovem drevoredu se vidi

vsak dan od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer

največja

sedanjega časa,

sloni in ponny-cirkus.

V menažeriji je okolu 100 živalij različne vrste.

Predstava in krmljenje

ob 4. uri popoldne in ob 7. uri zvečer.

Ob nedeljah in praznikih so 4 predstave: ob 3., 4., 6. in 7. uri popoldne.

Ustopnina: I. mesto 40 kr., II. mesto 20 kr.

K. KLUDSKY lastnik.

(608-1)

Vizitnice (53-16)
priporočam
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke.
Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

MAT. GERBER
(Josip G. Gerber) (524-8)
v Ljubljani.
(Ustanovljeno leta 1837.)

Založnik moli tvenkov vsake vrste v slovenskem in nemškem jeziku. Z dovoljenjem visokočast. Ljubljanskega kneževstva.

Priporočam se p. n. gospodom trgovcem in dam na d. belo 20%, 30% do 40% popusta. Cenitnik je dobiti na zahtevanje brezplačno.

Ljubljana Mestni trg št. 10. Ljubljana Mestni trg št. 10.

Najboljše in najceneje kupuje se železo, železnina, okove, cement itd. pri **Andrej Druškoviču** v Ljubljani na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga nagrobnih križev, štedilnikov, finih žag, ledenic (641-7) po najnižji ceni.

Spreten prodajalec ali prodajalka

se takoj vzprejme v prodajalnico z mešanim blagom. Manufakturiisti imajo prednost. — Ponudbe na upravičeno tega lista pod št. 48. (592—4)

Vzprejmeta se takoj

dva komptoirista

jeden naj bo nekoliko tehnično, drugi pa kupčijsko izobražen, ter morata oba zmožna biti slovenščine, nemščine in laščine. — Nadalje se tudi vzprejme (590—3)

paznik za delavce.

Ponudbe s prepisi spričeval vzprejema

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranji.

JANEZ OGRIS

« puškar »

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z znamko tega zavoda (438—7)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—13)

V Postojini

v sredini trga, odda se takoj
popolnoma urejena

kavarna

v zvezi

z restavracijo.

Ondi nahaja se nov biljard, ki se dá obračati, nadalje tudi napolnjena ledenica.

Natančneje pismene ali ustne informacije daje lastnik g. Alojzij Dekleva v Postojini. (582—4)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče (1109—33)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito

varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Ugodna prilika za nalaganje glavnice.

Izredno lepo, mnogo dobička donajajoče posestvo v prijazni leži blizu Celja, v bližini nekega trga in kolo-dvora, z izvrstnimi zemljišči, jednodnostropno hišo za stanovanje, velikimi, tudi za kako tovarniško podjetje prikladnimi gospodarskimi poslopji se radi smrti dosedanjega lastnika za ceneno kupnino 20.000 gld. takoj proda. Da daje obresti, tudi če se po ceni dá v zakup, moči je dokazati. Takim kupcem, kojim se more zaupati, ugodni plačilni pogoji. Vpraša naj se pismeno pod: „Capital-anlage an Herrn L. v. Schönhofer, Graz, Sporgasse Nr. 5.“ (611)

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—22)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

V najem se odda in eventuelno tudi prodaja

posestvo

na dolenski železniški progi, obstoječe iz hlše, ki je v dobrem stanu in ima 7 sob in v kateri je gostilna, trgovina, stanovanja in kleti. Poleg hiše je vrt, njive in travniki. — Kdor želi to v najem vzeti ali kupiti, izvoli naj se ogledati pri Iv. Fachini-ju šte. 42 v št. Vidu na Dolenskem. (600—3)

Kurja očesa

žulje in trdo kožo na nogah odstranjuje najsigurneje, hitro in brez bolečin, kakor se splošno priznava,

Trnkóczy-jev
Elizabetin obliž 40 kr.

ki se naj v lekarnah izrečno zahteva, toda pristen je le, če ima varstveno znamko, ki je zraven natisnena in postavno depozitovana.

Če se vpošlje 45 kr. v pismenih znamkah, se pošilja brez daljših stroškov iz

Trnkóczy-jeve levje lekarne,

Dunaj, VIII. okraj. (487—11)

Zaloga v Ljubljani: v vseh lekarnah.

Solidne, zložne, močne
in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno

pohištvo samo iz napo-

jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345—10)

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznanjati p. n. gospodom gostom, da sem z dnem 1. aprila otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“

v Gradišči

in tu nahajajoče se kegljišče, da bodem vedno skrbel za dobra dolenska, hrvaška in istrska vina, za priljubljeno Koslerjevo marono pivo, kakor tudi za gorke in mrzlo kuhinjo ter da bodem najbolje stregel svojim gostom. Zahvaljujoč se najprijaznejše svojim spoštovanim gostom na meni dosedaj izkazanem zaupanju, jih ob enem vabi uljudno na mnogobrojni obisk.

Z velespoštovanjem

(346—10) Andrej Zaller, gostilničar.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati dobrot jedino prave — ne na pol sežgane in pakus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le ono v rudečih štiriogelnatih zavojih bratov Ölz z varstvenima znamkama silka in ponev. — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je priznana na boljši in najizdatnejši primesek navadnih kavi, dobi se zdrava, cenena in hranilna kavina pijača, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščenata tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnimi blagom.

Najbolje železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—18)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča **J. Soklič.**

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Šentjanžve korenine, bele kresnice, čestimova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene roščice in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuv (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visokocastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradni potrdni vodovodni instalatér na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbna dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16

priporoča se občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. (200)

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odelj, preprog, zastiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurški obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljša vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralicno**

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala: **Slonove ulice št. 10—12.**

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florjanske ulice št. 3

priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj**

od najfinerejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbna in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega originalnega karbolina**. Masčoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)

lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zapornim in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografično - artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8

priporoča svoj atelier za vsa v fotograficno stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotograficno stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in ajih delov.

G. Tönnies v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinlivenica.

Indeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage.** (144)

Prevzame cele naprave in okirbuje parosilne stroje in kotle po najboljši sestavi, tlačno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov**

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (152)

— Keglišče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. postnega in brzojavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj lesenih, cementnih in klejnih streh. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelavočev** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraza Toni kovaško obrt**

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obročke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fačoni. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANČ

v Ljubljani, pri železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknenega blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k oblikam potrebne oprave. (199)

Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenski, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračen vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cenovna postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz (prej Fr. Pettau)

urur c. kr. priv. južne železnice Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo **veliko zalogo ur.**

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradci 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser puškar v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi puške lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka popravilja točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice in **Kurverfe s firmo** priporoča **„Narodna Tiskarna“.**

R. Ranzinger spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvoznje in dovoznje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času meje dnevom gorke jedi. Najudaneje podpisani se bode prizadevali, zadovoljiti svojim velenjenim p. n. gostom v vsakem oziru.

Z velespoštovanjem (199)

H. Eder, restavratér.

Podobe umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na karton-papirji tiskane komad po 20 kr. v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri drugih knjigo-tržcih.

Koroški (196-0) rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska
kiselica, prost vseh želodcev obtežujočih,
sliznice dražečih postranskih sestojin.

v Ljubljani glavna zaloga pri M. E. Supanu.

Hiša za trgovino

v večjem prijaznem trgu na **Dolenjem Štajerskem** z ve-
liko okolico, železniško postajo in sedežem okrajnih oblastev,
prav blizu razširjajočega se rudnika z malo režijo, se zaradi
nastopivših rodbinskih razmer z „fundus intructus-om“ vred
proda solidnemu kupcu.

V tej hiši je bila veliko let dobro obiskana trgovina
z mešanim blagom. Hiša je v jedro nadstropje in v dobrem
stanu, pri tleh je prodajalnica, prodajalnično skladišče, soba,
kuhinja, železno skladišče, perilnica, obširna veža, klanica,
hišni vrt, zaprto dvorišče, v prvem nadstropju pa štiri sobe
(od katerih se dve vedno lahko oddaste v najem, predstava,
kuhinja s čimnato, hodnik in obširno podstrešje. Cena je
10.000 gld., in se za 4000 lahko počaka.

Tudi se lahko zaloga samo iz takega blaga, ki se
lahko prodaja, more prevzeti z ugodnimi pogoji.

Blagohotna pisma naj se pošiljajo upravnistvu „Slo-
venskega Naroda“, da se dalje odpošljejo. (499—3)

Učenec

mlad in krepak, z dobro šolsko naobrazbo, se išče za
tukajšnje specerijsko trgovino. Taki, ki so se že
delj ali manj časa učili, imajo prednost. Več se izve v
upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (604—2)

! Podarjena !

je skoro ura, kajti velike poslovne zveze s Švico
mi omogočujejo, da morem oddajati **krasne**
žepne remontoirke s kasalom sekund,
ki jako natančno gredo, za čudovito nizko ceno

samo 3 gld. 15 kr. a. v.

in dobi vsak naročevalec take žepne ure, ki se na-
naša na ta list, tudi k tej uri prikladno **veržico**
zastonj.

S to ceno ni poplačano niti delo, kamo-li
materijal, zato naj se vsak požuri, ki si misli na-
ročiti te krasne ure, katere brez zadržka nazaj
vzprejemam, če ne bi komu bila všeč, z bok česar
je to naročilo brez rizika.

Dobiva se, dokler dolgo zaloga traja, proti
c. kr. poštnemu povzetju, ali pa če se poprej
denar vpošlje.

Izvozna trgovina z urami **BLODEK**
Dunaj, II./3 S.

Opomnja: Te ure so posebno prikladne za
birmanska darila! (584—3)

Izjava.

Vsled zopetnih vprašanj iz krogov naših naročiteljev
izjavljava opetovano izrecno, da je **najin pristal**

FINGER-JEV

Plznski pivni grenčec

izključivo od naju izumljen ter da se proizvaja pristen
in izviren zgolj v najini tovarni za Plznski pivni grenčec
v Plznu in da se izvaža direktno le od najine strani. Pro-
siva torej, ne zamenjavati našega izbornega, v celi monar-
hiji uvedenega krepčala za želodec (ob enem vzlic jako
fini kakovosti ceneno komusno blago) s **pijačami z**
jednakimi nazivi, in da se ne da nobeden zvabiti po
nikakih manevarih ali še tako pompoznih reklamah, nego
da blagovoli pri naročevanju našo trdko natanko uvaževati.

Z velespoštovanjem

(574—5)

Tovarna za Plznski pivni grenčec
Henrik & Adolf Finger v Plznu.

Ceniki
se pošiljajo
zastonj
in
frankovani.

Največja zaloga šivalnih strojev JAN. JAX

Ljubljana,
Dunajska cesta št. 13.

Nizke cene. — Ugodno
plačevanje na obroke.
— Stari stroji se zame-
njavajo. — Popravki se
zdelajo hitro, dobro in
ceneno. (1309)

Otvorjenje fotografske filijalke v Kranji.

Naznanjam, da sem zaradi udobnosti p. n.
prebivalcev mesta Kranja in okolice otvoril
filijalko v **Kranji v hiši „pri stari pošti“**
in da tam vzprejemam naročila na fotografije
ob nedeljah in praznikih.

Prosim p. n. slavno občinstvo in prečastito
duhovščino za mnogobrojni poset. (548—4)

Z velespoštovanjem

A. Landau (poprej Lainer).

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

(98—19)

Podpisani si usojajo slavnemu p. t. občinstvu
uljudno naznaniti, da bodo pričel
z dnem 25. t. m.

v Vipavi v hiši Josipa Kodolja
izvrševati

urarsko obrt.

Popravljanja izvrševala se bodo najtočneje in naj-
ceneje in se bodo dobile vsakovrstne nove ure
po najnižji ceni.

Matija Petrič
urar v Postojini.

Št. 1942.
1893.

Razglas.

Dne 1. junija se je otvorilo

morsko kopališče „Lišanj“ v Novem Vinodolskem (v hrvatskem Primorju).

Cene za kopanje so zelo zmerne in je na izbero stanovanj v privatnih
hišah in v gostilnicah.

Tik kopališča ob morji obstoji udoben gaj s stezami za izprehod in
hladom za odmor.

V mestu so tri večje in več manjših gostilnic, dočim se bode v kratkem
odprla gostilnica tik samega kopališča z udobnim in jako prostornim salonom.

Ker ima mesto Novi iz gorskega vrelca Ivanj po vodovodu napeljavno
vodo in ker je kopališče od dosedanjih gostov pohvaljeno kot osobito čisto
in ima tla gladka liki baržunu, ker je okolica Novega previdena z jako bujnim
zelevilom in je jako studenčnata ter je pretkana s cestami in stezami za izpre-
hajanje — se priporoča za mnogobrojni poset.

Gospodje učitelji in občinski uradniki imajo 50% popusta kopališčnih
cen. Na vprašanja in informacije daje uprava drage volje odgovor.

Za upravo kopališča:

Poglavarstvo občine v Novem Vinodolskem (v hrvatskem Primorju)

(569—3)

Upravitelj občine: **Potočnjak I. r.**

Pozor!

Gospodje **mesarji** tukaj in na deželi!

Podpisaneec kupuje vedno

surovi loj

v vsaki množini ter ga plačuje

po najvišji ceni.

Natančneje zaradi cene naznanja na vprašanja točno pismeno
ali ustno.

Pavel Seemann

tovarna mila v Ljubljani.

(597—2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

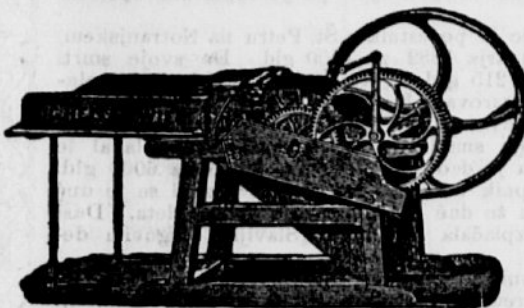
Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ocesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

**Veliko priznanih
pisem je na
ogled v**
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(302) **Meldling-Dunaj.**
Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno zanko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbes.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v **Rudolfovem**
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v **Kamniku** J. Močnik;
v **Celovcu** A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v **Brezah** A. Aich-
inger; v **Trgu** (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v **Gorici** G.
B. Pontoni; v **Wolfs-
bergu** A. Huth; v **Kran-
ju** K. Savnik; v **Rad-
goni** C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wardo; v
Radovljici A. Roblek;
v **Celji** J. Kupferschmid.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in
poštne prosto. (17—6)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327-13)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.
Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Vrt

v novi deželni brambovski vojašnici.

V nedeljo, dne 11. junija 1893

velik koncert

Svirala bode Domžalska godba.

Začetek ob 1/4 4. uri.

Ustopnina 10 kr.

Otroci prosti.

Uhod pri vratih poleg Gruberjevega prekopa.

Pri neugodnem vremenu bode koncert v steklenem salonu.

S spoštovanjem

Franjo Popp.

(607-2)

Zobni zdravnik

SCHWEIGER

stanuje (47-23)

v hotelu „Pri Malič“

II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.-12. ure dopoldne in od 2.-5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 1/2 10.-1/2 1. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Jutri v nedeljo, dne 11. junija 1893

velik vojaški

KONCERT

v Tavčarjevem dvoru na Ježici.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Ustopnina 10 kr.

Otroci prosti.

Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem udani

(610)

Mihael Voje.

Seh. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surrogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo sladnejšo, poleg tega zdravejšo in tečnejšo kavo. — Neprekošena kot primesek k navadni bobovi kavi.

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj. (417-8)

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej izplačala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celo 48%.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti v vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

(193-9)

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 gld.
2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 gld. 28 kr.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.
3. Henrik grof Wurmbraund v Konjicah zavaroval se je dne 15. marea 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marea 1877 uplačal 1188 gld.; dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.
4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi dne 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.
5. Janez Verbič, načelnik postaje na Raketu, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.
6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.
7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojni, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.
8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.
9. Petar Bogovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval se je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Andjelji Miletičevim, po 500 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsakej imenovanih deklic, ko doživi 1. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.
10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Zužemberku, zavaroval se je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Za c. kr. državne uradnike!

Kape k uniformi

s pristno zlato vrvico

komad po 3 gld. ponuja (598-2)

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu.

GRİČAR & MEJAČ

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

Največja zaloga

spomladanske obleke, ogrtačev, menčikov

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga

najmodnejšega tu- in inozemskega
suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, — dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovejšem kroji na Dunaji, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše (326-11)

srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.